Akbaba

İnönü — Bu sefer de yaya kaldık Satır!..

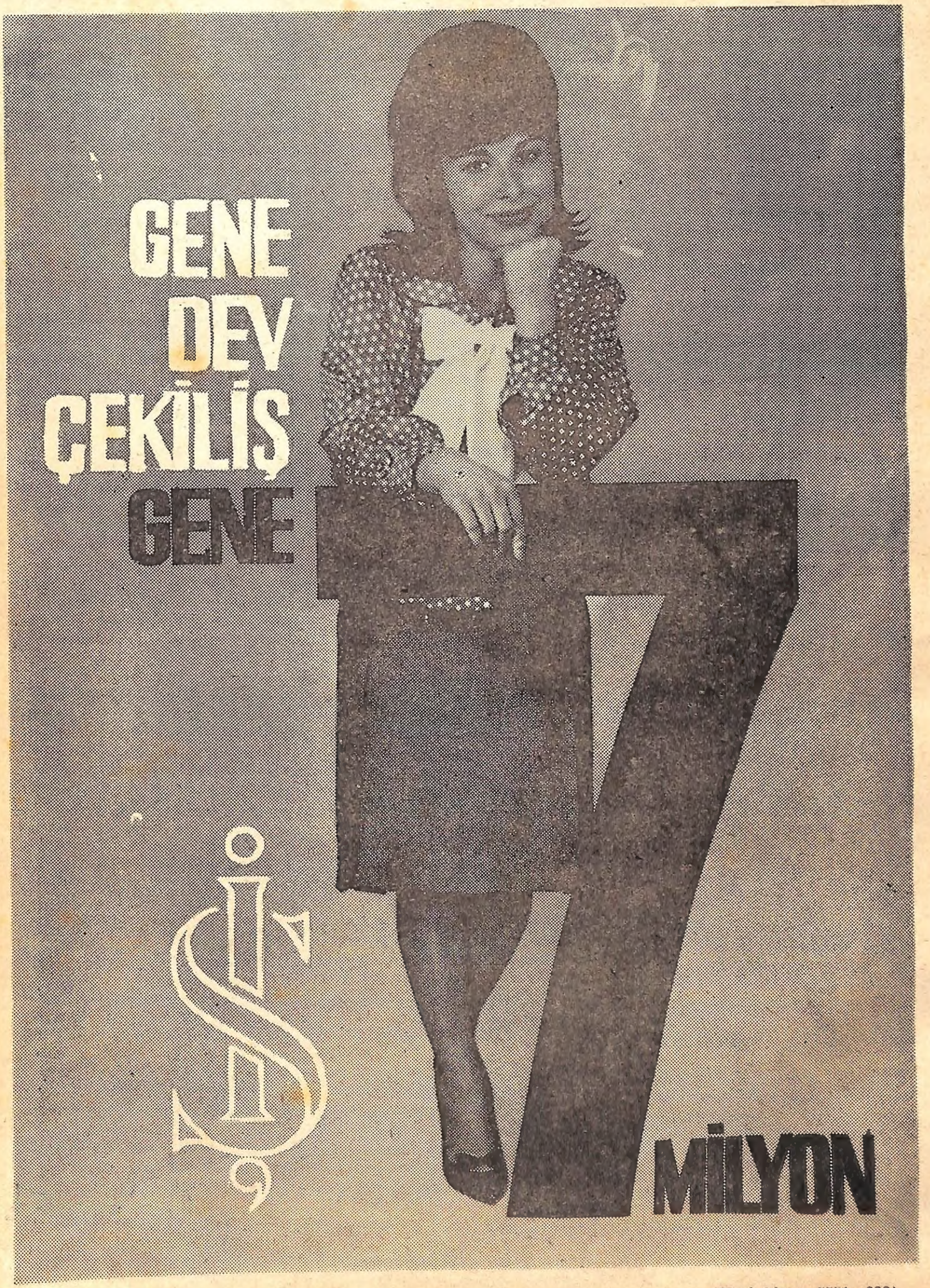

(Yeni Ajans: 5551—228)

AKBABA

Yıl: 43 Cilt: 9 Sayı: 43 ● Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ ● 20 Ekim 1965

Ben Varım!

• SAYIN SÜLEYMAN DEMİREL'LE BİR KONUŞMA •

KAZANACAKTINIZ. Biliyordum bunu. Ama, hiç denenmemiş şu «Millî Artık» sistemi sizi ne kadar köstekliyecekti? Bunu hesaplıyamıyordu kimse... Vatandaşın sağ duyusu, galiba sizi bile yanılttı bu sefer. Sandıklardan çıkan beş milyona yakın oy, sizin bile hayalinizdeki en mutlu rakamları aştı sanırım.

Sayın Demirel, kıralın hakkını kırala verelim: C.H.P. Genel Başkanına bir teşekkür borçlusunuz. Muhterem İsmet paşamız, yetmiş yaşından sonra demokrasi peygamberi olabilmenin kolaylığı ile sekseninden sonra da sosyalist havarisi olacağını sanmasaydı, seçmen vatandaşlar, böylesine bir telâş içinde Kırat'ın kuyruğuna yapışmazlardı!

Sizi hâlâ yakından tanımadım. Ama uzaktan görüşüm, yakından, hem de çok yakından tanıyanlardan az değildir.

Büyük Millet Meclisinde, plân üstüne yaptığınız konuşma ile Erzurum'da yaptığınız seçim konuşmasında üniversiteye ayırdığınız bölüm, sizin kafa yapınızı, benim gözümde, yeteri kadar aydınlatmıştı. Ondan sonra, güvenimde yanılmadığıma bir daha inandım.

Yarın, belki de bugün, vazife başındasınız. İçişleri bozuk, dışişleri bozuk, eğitim işleri bozuk, sağlık işleri bozuk, ulaştırma işleri bozuk, sanayi işleri bozuk, ticaret işleri bozuk... Amaaaan, ne sayıp duruyorum, her şey, yirmi yıl önce rahmetli Refik Saydam'ın dediği gibi, yooook, onun dediğinden de kat kat bozuk!.. Dağ bozuk, şehir bozuk, sokak bozuk!

Sayın Demirel,

Hiç kimseyi, hiçbir bilgi dalını küçümsemeden sizi öveyim: Ne mutlu ki, müsbet bilgiler adamısınız. Mühendissiniz. Kafanızda mısra pek az belki.. Kafiye bir kaç tane belki.. Parlak söz, cakalı cümle hiç yok belki... Ama rakam var, ama hesap var, ama plân var, ama bu toprağın acıları, bu toprağın yoksullukları var.

Ne ucuzluk, ne bolluk, ne kalkınma... Önce devlet otoritesi istiyoruz sizden. Ev buna susadı, köy buna susadı, fabrika, okul, iş yeri buna susadı.

Devlet, her yerde: «Ben varım!» diyecek, dağda ve şehirde!

Üniversite delikanlısından köprü altı perişanına kadar, Galata bankerinden kömür ocağı işçisine kadar, sanat enstitüsü kızından hastahane hemşiresine kadar, vatandaş, senin, sen devlet babanın, sen devlet gücünün yoksulluğunu çekiyor.. Senin koruyucu gücünü, senin ipek derili çelik elini kendi varlığında duymak özlemi içindedir yıllardanberi...

Dağda emniyet, sokakta emniyet, işde emniyet, evde emniyet kurulmadıkça hiçbir müesseseyi sağlam temele oturtamayız: Ne eğitimi, ne sağlığı, ne sanayii, ne ticareti... Önce yurtta sulh.. Cihanda sulh bile ondan sonra.

Polise, jandarmaya, savcıya, ödevlerini yapacak cesareti vereceksiniz ilk önce!

Demokrasi, suçlular rejimi, haytalar rejimi, ağzı bozuklar rejimi, itler, köpekler rejimi değildir!

Memleketi, dört yıl süre ile, millet çoğunluğunun seçtiği, iktidara getirdiği insanlar idare eder: Azınlığın denetlemesi altında...

Siz de, parlâmento arkadaşlarınızın, halkın dili olan basının zaman zaman uyarmalarından faydalanarak çalışacaksınız.

İnsanların bolluğa, zenginliğe, mutluluğa koştuğu bir dünyada yaşadığımızı düşünüp, yerin dibine batarcasına utanmamak güçtür. Güçden de fazla, güçden de öte bir şey!

Nesi yok bu Türkiye'nin?.. Toprak üstü serveti mi? Toprak altı serveti mi? Yoksa, ikinci kat sularından aşağı olta atılmamış, milyarderler lokması balıklarla dolu deniz serveti mi?

Nesi yok, nesi yok, nesi yok?.. Vagonlar dolusu insanımız, her gittiği yabancı ülkenin en çalışkan, en güvenilir, en verimli işçisi!

Biz, bu mutlu dünya parçası üstünde, bu insanlarla açız, çıplağız, yoksuluz!

Sayın Demirel, sizin önünüzde iki ibret dersi var: biri, Türk milletinin al aşağı ettiği Cumhuriyet Halk Partisi.. Öbürü, ihtilâlin devirdiği Demokrat Parti...

Yakın tarihin tuttuğu bu iki ışık altında aydınlanan yolunuz açık olsun!

Yusuf Ziya ORTAÇ

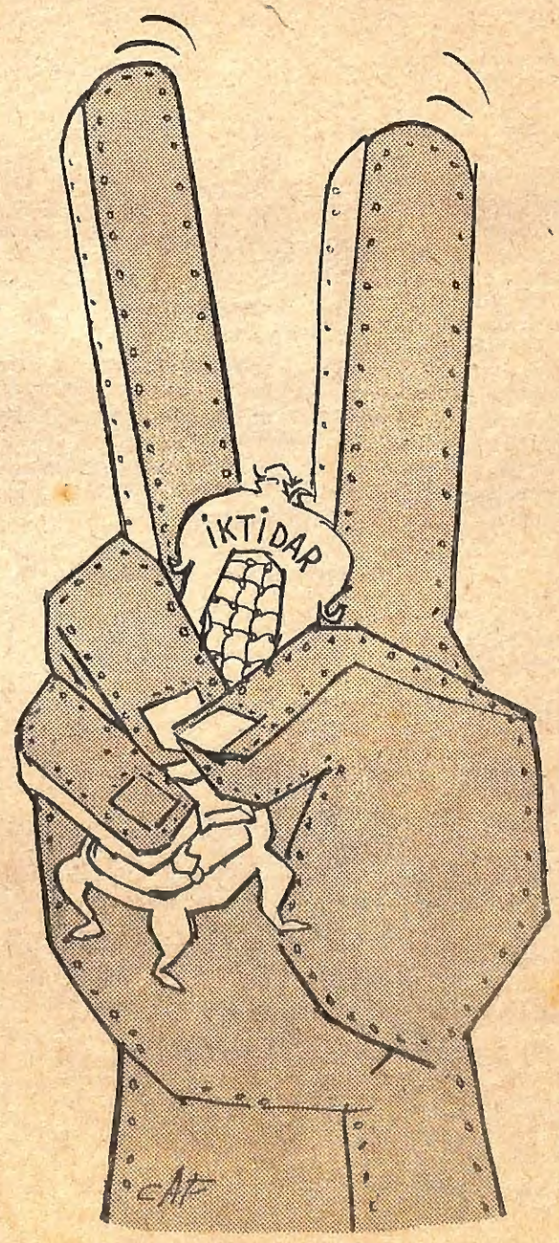

Demirel'in zaferi!

Göl Perileri

ADNAN VELİ

YENİ kurulan «Göl Perileri» operetinde çalıştırılmak üzere 18 le 22 yaş arası, otuz kadar genç kızın angaje edileceğini gazetelerde okuyanlar, o gün Şenköşe Apartmanının zemin katındaki holü, tıklım tıklım doldurmuşlardı. Kimi küpelerini, kolyesini takmış, kimi japone kollu, sırtı açık elbisesini giymiş, kimi kafasına kavun yerleştirmişçesine saçını kabartmış, kimi yurda kaçak giren, fakat dükkânlarda serbest satılan Avrupa kokularını sürmüş, kimi de sanki o gün sahneye çıkacakmış gibi, suratını palyaçoya çevirmişti. Hepsinin de kendine güvenir bir hali vardı. Çoğu güzelliği ile öğünüyordu.

Köşede, kapısı camlı odada, Sahne Müdürü Tahir'le, Rejisör Aristidi, bir de Aristidi'nin Beyoğlu arkadaşı Avukat İhsan, bir masaya oturmuşlardı. Rejisör, İhsan'ı içeri almak istememiş, ama o:

— İtlik etme Aristidi!.. Sesimi çıkarırsam namussuzum.. Bir kenardan seyrederim, demişti.

Adaylar birer birer içeriye alınıyor, halleri tavırları inceleniyor, tiyatro bilgileri yoklanıyor, aile durumları soruşturuluyordu. Şimdi sıra, Nazmiye Bıngıl'a gelmişti.

Kapıdan içeriye utangaç bir tavırla girdi. Sol elinde tuttuğu penbe mendilini avucunun içinde buruşturuyordu. Sarı bir blûz, kırmızı bir etek giymişti. Tombul kolları, blûzun kol ağızlarında adamakıllı boğulmuştu.

Avukat İhsan, söz verdiği halde, her içeri girenin karşısında şöyle bir huylanıyor, yutkunuyor, hepsini tepeden tırnağa kadar süzüyor, arada bir de soru soruyordu. Nazmiye'ye:

— Şöyle biraz yaklaşır mısın kızım?.. dedi.

Kız, masaya biraz daha sokuldu.

— Sizin adınız ne?..

— Nazmiye, efendim..

— Kaç yaşındasınız siz?..

— Yirmi bir, efendim..

— Nüfus cüzdanınız yanınızda mı?..

— Hayır efendim.. Nüfusum zayi.. İhmallikten, bir türlü yenisini çıkaramadım.

— Nerede doğdunuz?..

— Eşrefpaşa'da..

— Babanız ne iş yapıyor?

— Kâtibi adillere damga pulu dağıtıyor..

Sahne Müdürü Tahir, kızın daha ziyade bilgi yönünü yoklamak istiyordu:

— Tiyatroyu sever misiniz?.. dedi.

— Çok severim efendim..

— Ya sinemayı?..

— Sinemaya bayılırım beyfendi.. Maalesef en büyük zaafım da bu..

— Hangi filmleri seversiniz?..

— Hangi filimleri mi?.. Şey efendim.. «Şepkemin altındayım»ı çok beğenmiştim. Sonra «Çalsın sazlar, oynasın kızlar» da çok güzeldi. Bir de şeyi severim.. Neydi onun adı, bakayım.. «Mezar başındaki hıçkırıklarım..» Kız öldükten sonra, oğlanın ağlayışını günlerce unutamadım..

— Peki hanımefendi, şimdiye kadar hangi işlerde çalıştınız?..

— Eskiden aile kızı idim.. Sonradan kadın berberi Hayati'nin yanında çalıştım.. Sonra da, tabii, hayat icabı efendim, altı senedir Garden Bar'dayım.

— Operet için, biraz tombul sayılmaz mısınız?..

Avukat İhsan atıldı:

— Yoo, bence tam kıvamındadır.. Bu kadarı normal sayılır..

Sahne Müdürü, onun sözünü kesti:

— Bir dakika müsaade edin İhsan beyfendi..

Kıza döndü:

— Kilonuz kaç?..

— 67 kiloyum ama, ne yesem vallahi kan oluyor beyfendi.. Bakın bugün, ayıptır söylemesi, iki cızbızla bir domates salatası yedim. Ekmek hiç yemedim..

— Peki, siz biraz dışarıda istirahat edin de, öbür arkadaşlarınızla da görüşelim..

Kız, üzgün, ümitsiz, dışarı çıktı. O çıkar çıkmaz, kaşı gözü düzgün, çıtır pıtır birisi içeriye girdi. Uzaktan bakınca, şatafatlı, göze çarpan bir hali vardı. Onu görür görmez, Avukat İhsan'ın gözleri ışıl ışıl yandı. Kızı, tepeden tırnağa kadar süzdükten sonra:

— Buyurun küçük hanım, dedi. Adınız ne sizin?..

— Füsun..

— Aman ne tatlı, ne cana yakın isim.. Kaç yaşındasınız?..

— On dokuzuma yeni bastım efendim..

— Ne iş yapıyorsunuz şimdi?..

— «Harp ve Sulh»ü okuyorum efendim..

— Hayır, onu sormadım.. Bir işiniz falan yok mu?..

— Anneme evde yardım ederim. Bazan da kokteyllere giderim. Benim sosyal anlayışım, çok değişiktir beyfendi. Hür ve serbest bir kızım.. Kimseden korkmam.. «Seni seviyorum» diyen erkeklere katiyen yüz vermem. Bu sayede son derece dürüst ve namuslu kaldım. Dürüştlüğümü, Sıraselviler'de oturan terzi Evdoksiya'dan tahkik edebilirsiniz..

— Şüphe etmiyoruz zaten..

— Ama, ne kadar temiz, ne kadar hafif bir kız olduğumu, dünyada size anlatamam..

— Yalnız hanımefendi, biz size sahnede görev verirsek, icabında adamakıllı soyunmanız ve halkın önüne öyle çıkmanız gerekecek..

— Aman beyfendi, elbette çıkarım. Ben, müteassıp bir kız değilim ki.. Kendimden emin olduktan sonra, kimseler kılıma dokunamaz. Hiçbir erkeğe yüz vermem.. Fikret Hakan bile geçenlerde bana yılışmak istemişti de.. Haaa, durun bakın.. Fikret Hakan dedim de aklıma geldi.. Beyfendi, çok affedersiniz, size bir şey sormak istiyorum.. Zeki Müren, geçenlerde barsaklarını üşütmüştü.. Ne oldu sonra, haberiniz var mı?..

— Niye sordunuz?.. Biz o işle meşgul değiliz ki..

— Şu bakımdan sordum. Siz bir sanat teşekkülü olarak, yurttaki sanat olaylarıyla da ilgilenirsiniz de..

— Zeki Müren'in barsaklarını üşütmesi, bir sanat olayı mıdır?..

— Zannedersem öyle.. Efkârı umumiyeyi son derece ilgilendiren bir konu..

— Biz ilgilenmiyoruz efendim.. Sizin tahsiliniz nedir?..

— Efendim ben, özel tahsil gördüm. Şimdi de felsefeyle meşgul oluyorum.

— Mükemel.. Tiyatroyu sever misiniz?..

— Tiyatro için canımı veririm efendim.. Bilhassa «Makbet»le «Kral Lir»i bir de «Nikomed»i çok severim. Operalardan «Uçan Hollandalı»ya, sonra «Cosi fan tutte»ye bayılırım..

Rejisör Aristidi ensesini kaşıdı:

— Bayanın tiyatro kültürü çok kuvvetlidir anlaşılan.. Öyle gözüküyor. Bayan, siz biraz dışarıda bekliyesiniz ki, biz aramızda müzakere ederek sizin için konuşalım..

— Dünyada bekliyemem.. Mâzur görün beni.. Bakın saat dört buçuk oldu. Beşte Hilton'da bir kokteyle gideceğim. Kokteyllden çıktıktan sonra da hemen Hırka-i Şerife döneceğim.. Annem sabahleyin, çok affedersiniz ağda yapmıştı. Tam yıkanacağı zaman Kâğıthane ile Terkos gölü arasındaki ana boru patlamış, sular kesiliverdi. Kadıncağız, bütün vücudü yapış yapış halde, sucu bekliyor. Ben Hilton dönüşü gidip ona saka bulacağım. Kuzum beyfendi, size bir şey soracağım.. Şehrin su borularını acaba çikolata kâğıdından mı yapıyorlar?..

— Orasını biz bilmeyiz bayan..

Seçimlerden kalanlar:

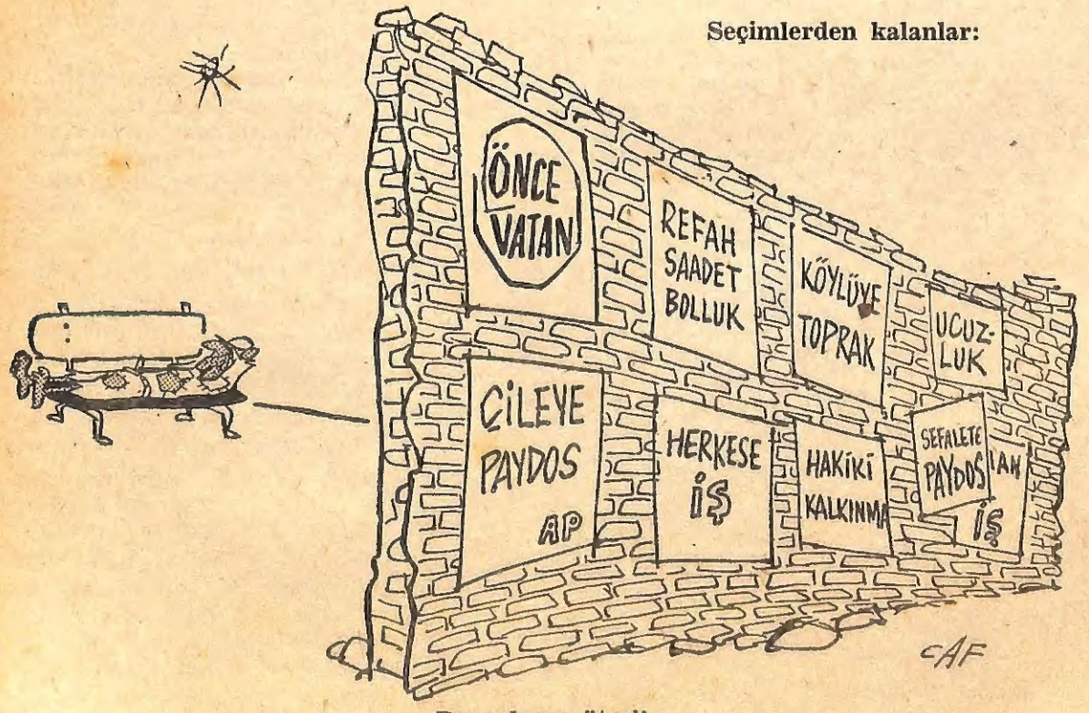

Duvarların ötesi!

Rusya serbest ticaret rejimine dönüyor. — Gazeteler —

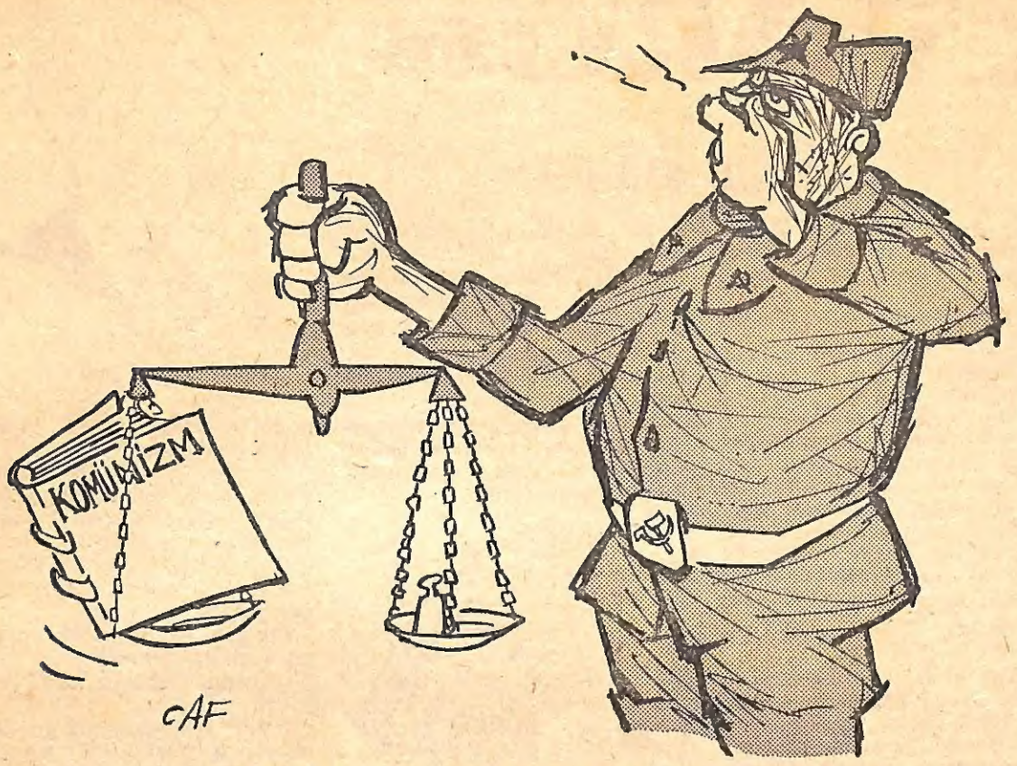

— Fena koktu artık, ucuz pahalı elden çıkarmalı!

Sosyal adalet!

— Şu erkeğe bak, şu erkeğe:
Bütün kadınları kafese koyuyor...
Ne erkek be!
Bravo!..
— Şu kadına bak, şu kadına:
Bütün erkekleri kafese koyuyor...
Ne namussuz be!
Vay kahpe vay!..

Erhan TIĞLI

⊙

Bahçe

Burun havuç,
Yanaklar domates,
Kafa lâhana,
Bıyıklar pırasa...
Erkek değil,
Sebze bahçesi!

* * *

Yanaklar şeftali,
Dudaklar kiraz,
Gözler üzüm,
Tüyler ayva...
Kadın değil,
Meyva bahçesi!

Erhan TIĞLI

— Efendim, üç günde bir, su kesilir, onun için soruyorum.. Affedersiniz, böyle şeyleri yabancıların yanında ulu orta konuşmak doğru değil ama, ben sizi yabancı saymıyorum..

— Niye konuşmak doğru değil?..

— Öyle ya.. Su borularını çikolata kâğıdından mı yapıyorlar demek, ortanın solu demektir.

— Siz ortanın solunda mısınız?..

— Ben ortanın ne sağında, ne solundayım.. Ben her şeyin ortasını severim..

Avukat İhsan tutamadı kendini:

— Bravo vallahi, dedi. Siz de bizdensiniz.. Ben de daima ortaya bayılırım.

Aristidi onun sözünü kesti:

— Bayan, bırakın şimdi bunları.. Bugün işiniz varsa, sizi bekletmiyelim. Yarın uğrayın.

— Olur efendim, daha iyi olur.. Sizi daha fazla rahatsız etmiyeyim. By by.. Aurevoir..

— Güle güle bayan..

Kız odadan çıktıktan sonra, içerdekiler birbirlerine bakışıp gülüştüler. Avukat İhsan:

— Harika bir şey, dedi.

Sahne Müdürü Tahir de:

— Yahu bu kız, bizim tiyatroyu birbirine katar, diye ekledi.

Kapıdan içeri başka bir kız girdi. Saçlarını arkasına toplamış, kırmızı emprimeden oldukça bağımsız bir elbise giymişti. Yüzü müthiş güzeldi. Üstelik vücudü de fıkır fıkır oynuyordu. Lokum gibi bir şey..

Avukat İhsan, gülümsiyerek kızı yanına çağırdı:

— Buyurun bayan.. Biraz şöyle sokulun.. Sizin isminiz nedir?..

— Benim ismim Eleni..

— Haa, siz şeysiniz değil mi?.. Rum yani..

— Benim baba Macar, ama anne urum..

— Siz operet artisti mi olmak istiyorsunuz?..

— Evet.. Ben çok istiyor ve benim çok güzel bir ses var. Siz ne zaman duyacak ve şaşiracak..

— Sesiniz güzel demek ki..

— Evet.. Benim ses, hem soprano, hem de Mezzo.. Çok güzel çok..

Avukat İhsan kıza bakarak birkaç sefer yutkundu:

— Tiyatroyu sever misiniz siz?..

— Ben dünyada iki şey çok sever.. Bir, tiyatro.. Bir de benim nişanli Koço.

— Sizin nişanlınız operete girmenize razı mı?..

— Çok razi..

Kızın her tarafı fıkır fıkır oynuyordu. Avukat İhsan bu yüzden biraz alıklaşmıştı. Sahne Müdürü:

— Sahne kabiliyetiniz var mı? dedi.

— Nasil?.. Yaniya, operette oynamak için çok var. Ne zaman ki perde açildi ve ben çıkıyor. Tabi güzel robalarla.. Çok güzel bir dans yapacayim ve ondan sonra güzel bir şanson..

Avukat İhsan, eğilerek Aristidi'nin kulağına mırıldandı. Kızın bilgi yönünü, bitişik odada yoklamak istiyordu. Aristidi yavaş bir sesle:

— Bu işin suyunu çıkarıyorsun sen, dedi.

— Vallahi değil.. Kızın tiyatro kültürünü yoklıyacağım..

— Elinle mi yoklıyacaksın?..

— Yok be yahu.. Ağızımla..

Sonra, Aristidi'nin cevap vermesine meydan bırakmadan:

— Kızım, dedi. Seninle içeridekı odaya geçelim de, tiyatro konusunda bazı şeyler soracağım sana..

— Evet efendim, geçelim..

İhsan ayağa kalktı, kızı bitişik odaya aldı. Sonra geri dönüp Aristidi'nin kulağına bir şeyler söyledi. Aristidi'nin kaşları çatılmıştı. İhsan'a homurdanarak bir şeyler söyledi. İhsan, boyuna teminat veriyordu:

— Yemin ediyorum yahu, dedi. Vallahi billâhi estetik bakımdan..

Adnan VELİ

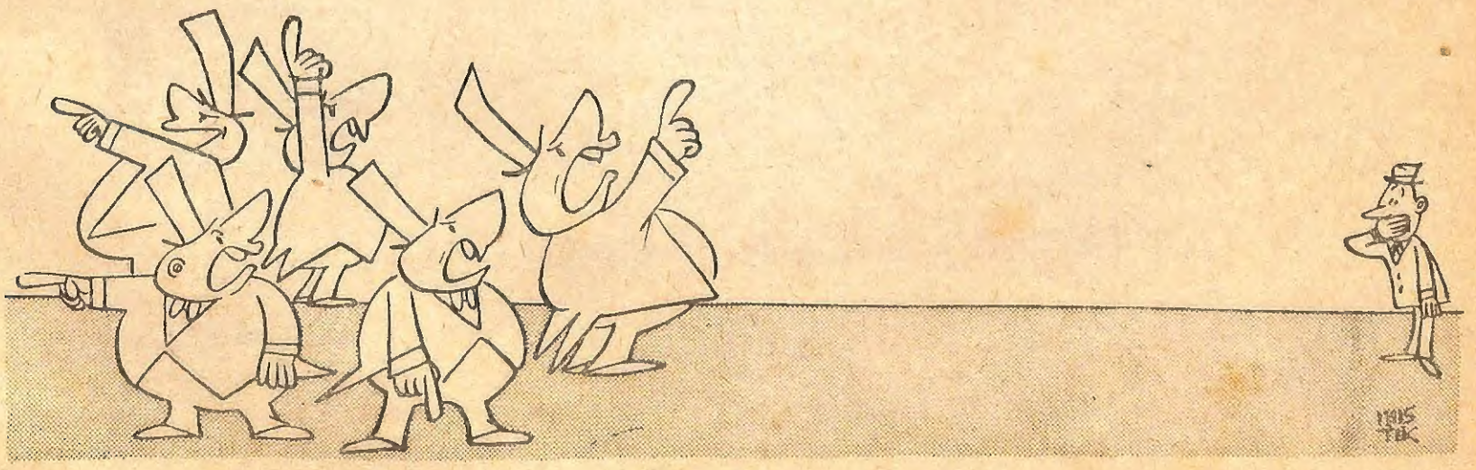

— İleriii!..

BİZİM YOKUŞ

Bizim takım

MÜNİF Fehim ressamdır. Ama karikatüristtir de. Fırça sanatının bütün dallarında, onun altın meyvalarını bulursunuz.

Size bir mahalle çizer: Bitişik saçaklarıyla, kafesli cumbalarıyla, arnavut kaldırımı merdivenli yokuşlarıyla, genişliği on, yüksekliği onbeşi aşmaz bir çerçeve içinde bir eski İstanbul uzanır. Bir çınar altı kahvesi çizer, yaprak yaprak gölge ve ışık oyunlarını tabiat bile daha güzel canlandıramaz.

Büyük komedyen: Ahmet Fehim

Klişecilik sanatını, usta bir klişeci kadar bildiği, hattâ kendisi de klişe yaptığı için, siyah ve beyazın tonlarını son derece hünerle kaynaştırır.

AKBABA'nın ilk sayısında ve ilk sayısının ilk sayfasında onun masal güzeli yelkenlileri vardır. Birçok sayılarımızda «Eski şiirlerin yeni medlûlleri» diye Divan edebiyatımızdan seçme mısraları, seçme beyitleri, çizgi, ışık ve gölge oyunlariyle dile getirdi: «Nîm sun peymaneyi sakî tâmam ettin beni» gibi.. «Ayağın sâkınarak basma aman sultânım - Dökülen mey, kırılan şişe-i rindân olsun» gibi...

Genç okurlar kuşağı korkarım, ne onu, ne Türk sahnesinin eşsiz komedyeni Ahmet Fehim efendiyi tanımaz da değil, duymamıştır bile. Babası gibi oğlu da gürültüsüz, reklâmsız, köşesinde yaşayan adamdır çünkü. Mehmet Akif, kendisi için yazdığı şu mahzun mısraı, Münif Fehim için de söylemiş sayılabilir: «Sessiz yaşadım, kim beni, nerden bilecektir!»

Klâsik çizgi güzelliğinin son ustası Necmi Rıza'dır muhakkak. Onun bacak çizgilerini örnek alsaydı Tanrı, yeryüzü güzel bacaklarla dolardı. Şu şeytan elinden bir fiske yemiş ucu hafif kalkık burun, şu gölgesi yüzüne vurmuş kirpik, şu öp beni diyen dudak, Necmi Rıza'nın fırçasından çıkmış güzellerindir. Bakarsınız, altındaki konuşmadan haberleri yokmuş gibi susarlar. Bakarsınız, gülümser konuya karşı biraz öfkelidirler. Ama siz, resmin tatlılığı karşısında bu yazı ile çizgi anlaşmazlığının farkına varmazsınız pek!

Necmi Rıza'nın bence yenemediği kusur, erkeklerinin katılığıdır: Katı çene kemiği, katı el, katı parmaklar, katı bacak, katı ayak... Neden böyle?.. Çizdiği güzellerden mi kıskanıyor çizdiği erkekleri?

Kapak resimlerinde, hele tanınmış yüzler girerse konuya, daima başta gelen imzadır Necmi Rıza.

Geçen ay, dört beş sayılık yedek karikatür bırakıp, bir dostunun arabasiyle Avrupa gezisine çıktı. Haber bekledik, günlerce, haftalarca... Nihayet Londra'dan bir kart geldi: Parayı tüketmişler!

Ama asıl merak şimdi başladı bende: Ne yapacak oradan buraya kadar?.. Onurlu adamdır, Avrupalı Turistler gibi kaldırıma resim çizip para da toplayamaz!

Öyle rahat, öyle sakin, öyle soğukkanlıdır ki, benim şu masa başındaki telâşımı duysa şaşar...

Londra'dan kart geleli bir hafta oldu. Belki yoldadır şimdi. Belki de dönmüştür bile İstanbul'a... Uğrayıp da:

Ressam Münif Fehim

— Ben geldim arkadaşlar...

Demek için bile acele etmez Necmi Rıza!

Bizim takımdan, ne eski, ne yeni diyemeyeceğim, orta kuşak bir ünlü karikatüristimiz daha var: Turhan Selçuk.

Onu tanıdığım zaman genç bile değildi. Solgun bir çocuktu Turhan. Bir lise öğrencisi... Bugünkü kırık çizgilerine hiç benzemeyen ürkek çizgilerle karikatürler yapıyordu...

Necmi Rıza

Liseyi bitirdi bir gün. Solgun çocuk, daha solgun bir gençti. Benim baba gözlerim, kemiklerine yapışan derisinin büsbütün sarardığını, güzel, hâreli gözlerinin gizli bir sıtma ile yandığını görüyordu.

Bir gün, en yumuşak, en yaltak sesimle sordum:

— Biraz rahatsız mısın Turhan ?

Bütün rahatsızlıklara meydan okuyan o güzel yaşın çocuksu gülüşü ile yüzüme baktı:

— Hayır efendim...

— Ama ben seni solgun görüyorum azıcık...

Yüzündeki cesur gülüş hiç eksilmedi:

— Tipim böyle!

Ertesi hafta, yeni karikatürlerle geldiği zaman, Turhan daha sararmış, daha erimişti. Benim yalvarışla zorlayış karışık ricalarımı gülümseyerek kabul etti ve yazdığım mektupla — yorulmaz dostluğu gönlümde yaşayan - Profesör Muzaffer Şevki'ye gitti.

İki gün sonra, Muzaffer Şevki'nin sesiyle ürperdim: Hastalık çok ilerlemişti!

— Kurtulmaz mı? dedim.

Durakladı bir an. Sonra ümitsiz bir ümit ile:

— Eğer uzun, dikkatli bir sanatoryum tedavisi görürse, eğer Allah da yardım ederse kurtulur!

En güçlü, onunla konuşmaktı. Hayatına, dudaklarında gülüş, gözlerinde ışık, öylesine mutlu bakan gence ben ne söyleyebilirdim?

Önce kimin oğlu olduğunu sordum ona. Muş Jandarma Ku-

Kış yaklaşıyor..

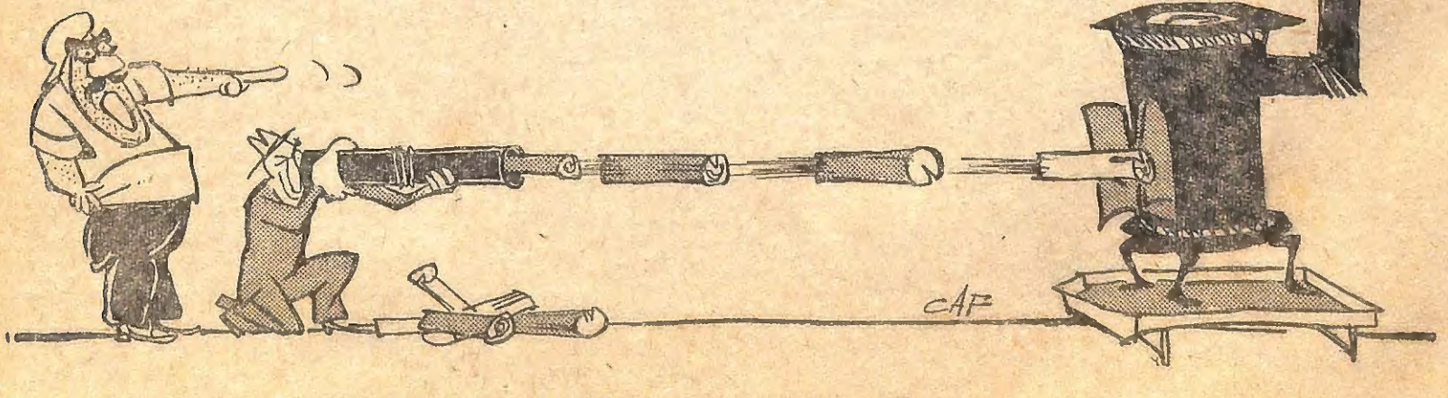

Oduncu — Ateeeşşş!..

— Osman bey, seçim bitti, in artık!

mandanı idi babası. Talebe yurdunda kalıyordu. İstanbul'da kimsesi yoktu...

Öyleyse kimsesi bendim Turhan'ın.

Cumhuriyet Halk Partisine, burada gönül dolusu şükranlar!.. Ne parti olarak, ne hükûmet olarak hiçbir ricamı geri çevirmedi.

Turhan Selçuk

Erenköy Sanatoryumunun bilgili ve duygulu insan doktorları kafaları ve gönülleriyle onun sağlığını kurtarmak için çalıştılar. Tanrı da bu çalışmalara yardım etti ve rahmetli Muzaffer Şevki'nin dediği mucize oldu:

Yirmi yılı aşan bir geçmişin gerisinde kalmış bir gün, sevgili Turhan Selçuk, dokuz ay önce girdiği Sanatoryum kapısından, gözlerinde ışıkların en zekisi, dudaklarında gülüşlerin en duygulusu, yirmibeş kilo almış, çıktı!

Turhan Selçuk, fırçayı tekrar eline alınca, şahsiyetini aramaya başladı ve buldu. O, karikatür san'atine yeni bir üslûp getirmiş san'atçımızdır. Ünü yalnız sınırlarımız içinde kalmaz.

Dünya mizah dergileri çoğunlukla onun eserlerini alırlar. Girdiği milletlerarası yarışmalarda, kazandığı birinciliklerle Türkiye'nin adı kaç kere başta anılmıştır.

Bir yıl var ki, Turhan, karikatürlerini parti programı gibi çizmeye başladı. Masasının başına, daima bir ön kararla oturduğu, kalemi eline bir lider parmağı gibi daima belli bir yönü işaret etmek için aldığı anlaşılıyor.

Elbet karikatürcü de bir düşünürdür. Bir görüşü, bir inanışı olacak elbet. Ama bunca memleket dâvası, bunca dünya dâvası varken, her gün, her gün, hergün, ben şu partiyi övüp şu partiyi yereceğim diye fırçayı ele alırsa ve atlet zekâsını, ahmak bir gergedan gibi tek yönde koşturursa, korkarım ki, bir gün dönüp arkasına bakınca, kendisini o kadar seven yüzbinlerce hayranından çok uzak düştüğünü, gecikmiş bir hayret içinde görür!

Yusuf Ziya ORTAÇ

YOL BOYU

Ergin Ortaç

TABİAT VE AVUSTURYALILAR...

İşte Avusturya sınırı... Çatık kaşlı Bulgar ve Yugoslav gümrük memurlarına paydos artık. Yanımıza yaklaşan güleryüzlü Avusturyalı gümrük memuru, pasaportumuza bir göz attıktan sonra iyi yolculuklar diliyor bize.

Alplerin sıralandığı Avusturya, bütün tabiat güzelliklerini toplamış. Halkı tam Avrupalı: inceliğiyle, kibarlığıyla, hoşluğuyla...

Turist mevsimi diye belirli bir mevsim yok burada... Yazın olduğu kadar kışın da dünyanın her tarafından akın ediyorlar Avusturya'ya.

Her şehrin kendine has ayrı bir güzelliği var. Viyana, Graz, Salzburg gibi milletlerarası şöhrete sahip büyük şehirlerin yanında, biribirinden güzel, biribirinden sevimli küçücük şehirlerle dolu Avusturya. Geceyi nerede ve nasıl geçireceğim diye endişelenmenize ise, hiç lüzum yok.

Balkan Turist Oteli, Moskova Oteli gibi, içi dışını yalanlayan, rahatsız, sevimsiz Bulgar ve Yugoslav otellerinin yerine, tertemiz, şipşirin pansiyonlar adım başında.

Hele o Avusturyalıların kibarlıkları, incelikleri, misafirseverlikleri... Hele o sanat ve müzik aşkları... Kara Mustafa Paşanın Viyana Kuşatmasında, Valinin: «Halkımız bazı günler ekmeksiz kaldı ama, hiçbir gece operasız kalmadı!» sözüne inandıracak kadar büyük, inandıracak kadar üstün.

Bu güler yüzlü insanların vatanı güler yüzlü değildir. Boy boy uzanan çetin dağların tepelerinde kar, en sıcak yaz gününde bile eksik olmaz...

Ne dersiniz? İkinci Dünya Savaşından sonra, Rusları bu güzel dünyadan uzaklaştıran o kibar insanların yüzlerindeki tatlı yumuşaklık mı, yoksa o çetin tabiatın yüzündeki dayanılmaz sertlik mi?

«BİTTE SCHÖN.. DANKE SCHÖN...»

Hani, yol haritası da olmasa, insan Avusturya'dan Almanya'ya geçtiğinin farkına bile varamıyacak. Tabiat deseniz, aynı tabiat... Alp dağlarının kuzey etekleri Almanya'nın güney sınırına kadar uzanıyor. Dil, o da aynı... Her iki memleketin de ana dili almanca. Irk ise, güney Almanya halkı dağ tipı olduğundan Avusturyalılara benziyor. Giyim kuşam da öyle... Avusturya gümrük memuruyla, Alman gümrük memurunun üniforma renkleri bile aynı aşağı yukarı. Birazcık ton farkı var aralarında: Biri açık yeşil, öbürü daha koyu. Giriştı, çıkıştı, gümrük araştırmasıydı gibi formaliteler de yok. Sadece pasaportunuzu gösteriyorsunuz o kadar... Onu da, Üsküdar araba vapuru bileti gibi pencereden uzatarak.

Pasaportunuzu, «Bitte schön» diye geri veren gümrük memuruna bir «Danke schön» dedikten sonra.. ver elini Almanya...

İnanır mısınız?.. Avusturya'dan Almanya'ya geçiş, Karaköy'den Eminönü'ne geçişten daha kolay!

Ergin ORTAÇ

Sağlık vergisi alınacak. — Gazeteler —

Vergi kaçakçıları!

YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN

PAZARTESİ

Huzur

Huzur eskiden edebiyata özgü bir kelime idi. Romanlarda sık sık geçer, mısralarda sık sık raslanırdı huzura...

Huzurum bozuldu, huzurum kaçtı, huzurum kalmadı diye karısından, kaynanasından, şundan, bundan yakınanlar olurdu. Ve bunlar ya Kalamış koyunun sakin sularında, ya Boğazın küçük bir meyhanesinde, ya da Polonez köyün sessizliğinde huzur ararlardı kendilerine...

Huzur kelimesi genişledi, büyüdü, kocamanlaştı sonra... Geldi, siyaset sahnesine oturdu. Politikacıların ağzına sakız oldu. Ve seçim nutuklarında hep:

— Huzuru getireceğiz... diye seçmenlere söz vermiye başladılar politikacılar.

1961 seçimlerinde böyle idi, 1965 seçimlerinde böyle oldu...

Bu satırları biz seçimden önce yazıyoruz; siz seçimden sonra okuyacaksınız.

Seçimlerden önce yoktu huzur... Seçimlerden sonra geldi mi?

Gelmez.

Madem ki artık siyasete karıştı huzur, onu tekrar bulmak çok zor olacaktır.

Yalnız Kalamış koyunda değil, Türkiyenin en uzak bir köyünde bile bulamazsınız onu artık...

Ve kimbilir belki de böylesi çok daha iyidir; çünkü içinde yaşadığımız geri ve fakir Türkiyede huzur olsa endişelenmek gerekti. Hani hasta iken hastalığını bilmiyen insanlara bakıp:

— Aman ne iyisiniz maşallah... demenin bir anlamı yoktur.

Bazan huzursuzluğun huzuru, huzurun huzursuzluğundan yeğdir.

SALI

Yavuz

Şanlı Yavuz emekliye ayrıldı. Kilo ile satışa çıkardılar. Ama halk kızdı bu işe: Yavuz bir tarihti ve satılamazdı. Satılıp da jilet yapılamazdı. Yavuz müze yapılmalıydı.

Yetkililer:

— Yavuzu müze yapmak senede 25 milyon liraya patlar... dediler.

Bunun üzerine açıldı bir tartışma:

— Müze yapılmalı...

— Hayır, satılmalı...

Halktan bazıları:

— Şanlı Yavuzu jilet yapmak cinayettir... diyorlardı.

Bazıları:

— Nusret ve Hamidiye gemileri ondan daha kahramandı. Yavuz ne yapmış ki?.. diyorlardı.

Yavuz tartışması öylesine uzadı ki bir zamanların meşhur Yavuz - Havuz dâvasını geçti.

Bu arada şanlı Yavuz dalgalar üstünde sonunu bekliyor dilsiz.

Kimbilir belki de satılacak ve nice tıraşlara jilet olacak...

Geriye kalan da bir Karadeniz türküsü:

Yavuz geliyor Yavuz denizi yara yara...

İşittikçe bu türküyü, buğulanacak yürekler...

Ah, insafsız zaman! Sen gençleri ihtiyar, yenileri eski, tazeleri bayat yaparsın. Renkleri soldurursun, kumaşların havını döker, gözlerin ferini kaçırır, saçların parlaklığını uçurursun. Elbiseler dökülür, evler yıpranır, halılar aşınır, yüzler burusur, demirler paslanır, tahtalar çürür...

Ve bu arada kiloyla satılıp jilet olmak düşer bir kahramanlık gemisinin kaderine...

ÇARŞAMBA

Tıraş

Şanlı Yavuz jilet olacak diye düşünürken Akşam gazetesindeki bir habere gözümüz ilişti.

Gazetenin yazdığına göre İstanbuldaki İlk Yardım Hastahanesinde bir eski berber koltuğunda diş tedavisi yapılıyormuş.

Oysa Büyük Millet Meclisindeki berberlere tanesi 3 bin liraya 6 adet dişçi koltuğu alınmış. Ve milletvekili baylar da bu koltuklarda tıraş oluyorlarmış.

İşte size garip Türkiyenin garipliklerinden biri!..

Dişçi koltuğunda tıraş olunurken, berber koltuğunda diş çekiliyor.

Bereket versin dişçi koltuğunda tıraş olanlar politikacılardır. Bunlar önce halkı tıraş edip oylarını alırlar, sonra da dişçi koltuğuna oturup tıraş olurlar.

Halk berber koltuğunda diş kökü söktürürken, onlar dişçi koltuğunda saç kestirirler...

İşte Türkiye paşam!

PERŞEMBE

Adı çıkmış

Beyoğlundaki Abanoz sokağından genelevlerin kaldırıldığını biliyoruz. Şimdi şöyle garip bir durum çıkmış ortaya: Bu evler, aylığı 150—200 liraya kiraya veriliyor, fakat kimse talip çıkmıyormuş...

Perili evler, büyülü evler, hortlaklı evler olduğu söylenir. Ve bazan böyle evler kiracı bulamaz. Halk içinde «bâtıl itikatlara» sahip olanlar, bu gibi evlerin önünden geçmeye bile çekinirler. Edebiyata geçmiştir perili evlerin hikâyeleri...

Ama Abanoz sokağındaki evler hortlaklı da değil, perili de değil...

Buna rağmen kiracı bulunamıyor.

Hani yeni bir telefon numarası aldığınız zaman eski aboneyi uzun süre bu numaradan ararlar ya... Diyelim eski abone Hulûsi bey idi.

— Alooo!..

— Buyrun efendim!

— Hulûsi sen misin?

— Hulûsi bey burada yok efendim.

— Kim var peki?

— Ben varım.

— Sen kimsin?

— Elinin körüyüm!

— Bana bak terbiyeni takın! ben adamın...

— Saaaaat...

Ve kapanır telefon.

Hulûsi beyin dostları uzun süre yeni abonenin başını ağrıtırlar.

Şimdi aynı hikâyenin Abanoz sokağının yeni kiracılarının başına gelmiyeceğini kim temin eder?

Adam Anadoludan gelmiş. Abanoz sokağını eskisi gibi sanıyor. Ve gece vakti basıyor zile... Yeni kiracı ehl-i namustan biri... Açıyor kapıyı...

Artık olacakları veya olabilecekleri siz düşününüz.

CUMA

Devamı var

Fazıl Ahmed'e bir gün bir defter uzatıp İttihat ve Terakki hakkındaki düşüncelerini yazmasını istemişler.

İttihat ve Terakki aleyhinde birkaç satır karalayıp atmış imzasını şair...

Bu defteri Hüseyin Cahit'e de göstürmüşler... Üstad, Fazıl Ahmet imzası üstündeki satırları görünce hiddetlenmiş:

— Nice yıllar süren bir beraberliğin hâtırası bundan mı ibaretti? diye sitem etmiş.

Defteri tekrar gösterdiklerinde en alta bir cümle daha ilâve etmiş Fazıl Ahmet:

«— Bunlardan ibaret değildir!»

Halk Partisi ile Kır at partisi arasındaki söyleşmelere bakıyoruz. Bitmek bilmiyen bir tefrika... Zaten söylenecek o kadar şeyleri var ki, karşılıklı itthamlar bitmiyor. Bu seçimlerde söylemediklerini eğer sağ kalırlarsa gelecek seçimlerde uzatacaklarına şüphemiz olmasın!

Oysa bunlar bir zamanlar hep beraber idiler.

Bilindiği gibi Demokrat Parti Halk Partisinden çıkmıştır, Adalet Partisi de Demokrat Partiden...

Ama vaktiyle beraber olanların birlikte acı hâtıraları var.

Bir türlü geçmişin üstüne çıkıp da barışamadılar gitti... Barışamazlar da... Kan dâvası gibi bir şey oldu bu.

CUMARTESİ

Ödev vakti

Yaşar Kemal'e bazı gençler:

— Niçin politikaya atıldınız? diye soruyorlarmış.

Yaşar Kemal romanları çeşitli yabancı dillere çevrilmiş bir sanat adamımız. Ama sanat hayatımızın bu tanınmış yıldızı, şimdi politika hayatında da yıldızlaşıp Ankaraya kaymak üzere... Seçimleri kazanır mı, kazanmaz mı? Bu satırları okuduğunuz günler belli olacak.

Ama kazansa da kazanmasa da Yaşar Kemal'in kazanacağı veya kaybedeceği bir şey yok ki!

Bunun için politikaya hangi sebeple atıldığını soran gençlere:

— Ödev vakti geldi mi durulmaz!.. diyor romancı.

Nice meslekten sonra bir de politikacılık mesleğine girecek Yaşar Kemal... Fabrika işçiliğiden elektrik tahsildarlığına ve arzuhalciliğe kadar her kaba girip çıkan Yaşar Kemal'in politikacılıkta başarı kazanması mümkün mü?

Arzuhalciliği bildiğine göre halkın dertlerini Meclise götürmekte zorluk çekmiyecektir.

PAZAR

Verem

Sultan Mecid verem olmuş. Doktor gelmiş. Ama hiçbir doktor elleriyle Padişahın vücuduna dokunamazmış... Bu gelenek yüzünden, hekimler Padişahın vücudunu iyice muayene edemezlermiş.

Avrupadan getirtilen bir doktor:

— Milyonlarca insanın kaderine etki yapacak kararlar veren bir insan doktor muayenesinden nasıl uzak kalır? diye sormuş.

Bu olayı Abdülhak Şinasi Hisar yazıyor. Doğruluğu veya yanlışlığı ona aittir. Ancak Osmanlı İmparatorluğu sarayındaki hayatı göstermesi bakımından önemli bir olay...

Sarayın hurafesini yıktık, ama Anadolu daha doktorsuz.

Ve doktorlarımız da Amerikada...

İşçilerimiz, doktorlarımız, mühendislerimiz Türkiyeden kaçtıkları sürece Türkiye kalkınma yoluna giremez. Tayfalar gemiyi bırakıp giderlerse, yolcular ne yapacaklar dalgalarla karşı karşıya kaldıklarında?

YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN • YEDİGÜN

ŞAHESER

Burhan Esen

KENDİMİ büyük bir ressam sanarak, öğretmenlik görevinden istifa etmiştim. Milli Eğitim Müdürü, benim gibi, sanatkâr pozu takınarak, istifa dilekçesini suratına dayayanlara çok rastlamış, sonra onların yırtık papuç ve yamalı pantalonla, süklüm püklüm, tekrar işe alınmaları için el etek öptüklerini defalarca görmüş olacaktı:

— Oğlum, dedi, bu gibi işler aceleye gelmez. İyice düşündün mü? Dışarda işlerin pek iç açıcı olmadığını söylüyorlar. İlerde verdiğin karardan pişman olmayasın?

— Hayır, kararımdan dönmem. Tükürdüğünü yalayanlardan değilim. Benim kıymetimi bilmediniz. En ıssız köylerde ömür tükettirdiniz bana. Paletlerim, fırçalarım sandıkta çürüdü. Düz ova köylerinde ne bulup da çizeceğim? İmamın keçi sakalı ile muhtarın kanlı gözlerinden başka bir şey yok.. Yok, canına yandığımın köyünde, hiçbir şey yok... Ders araçlarınızla, kara tahtalarınızla, iskeletlerinizle hoşça kalın!

Islık çala çala müdüriyetten çıktım. Sanatımın önüne gerilen dikenli çiti aşabilmiştim artık. Hemen kollarımı sıvayarak çalışmağa koyuldum. Yıllarca tasarlayıp da, bir türlü vakit bulup yapamadığım tablolar üzerinde fırçamı oynatıyordum. Yaptığım resimler, küçük odamın duvarlarını doldurdukça, öğretmenlikten arta kalan paralar da, cüzdanımdan yavaş yavaş boşalıyordu.

Para durumunu şair bir arkadaşım vardı, ona açtım:

— Güzel eserler verdiğime inanıyorum. Ama bunları nasıl paraya çevirebilirim? Bütün duvarlar resimle doldu. Bir yüz numara boş. Sıra oraya geldi galiba...

— Monşer, dedi, ben senin yerinde olsam, daha büyükçe bir kat kiralar tablolarımı geniş salonlarına asardım.. Satmaya kıyılacak şey değil bunlar!

Halbuki ben, öğretmenlikten ayrıldığım gündenberi, oturduğum küçük evin kirasını bile ödeyemez olmuştum. Ev sahibi her gün:

— Ya kirayı ver, ya çık diye karşıma dikiliyordu. Birkaç gün geçince günlük gazetede çalışan başka bir tanıdığa «satış» işini açtım:

— Resim satmak, yapmaktan zordur, Türkiyede, dedi. Yaptıklarını önce sergilemen gerekir. Salon kirası, kokteyl masrafı, eleştirmecilere ziyafet en azından beşbine patlar sana...

Bende ise 5000 kuruş bile kalmamıştı. Gayret dayıya düşmüştü. Kendi göbeğimi kendimin kesmesi gerekiyordu. Sabah erkenden iyilerinden 5-10 tabloyu bir gazete kâğıdına sardım. «Hayırlı işler» diyerek çarşının yolunu tuttum. Açlık sofuluğu bozardı. Buna rağmen ikide birde havaya dikilen başımı eski haline getirmekte epeyce güçlük çekiyordum. Vitrini zevkle tanzim edilmiş bir sarraf dükkânının önüne gelince durdum. Bu kadar özenti ile tanzim edilmiş mağazanın sahibi iyi resimden de anlardı herhalde. İçeriye girdim. Patron elindeki ticarî gazeteden altının o günkü değerini tetkik ediyor olmalıydı. Beni görünce gazeteden başını kaldırdı:

— Elineki pakette eski altın varsa almıyoruz. Aldıklarımız hep hırsızlık malı çıkıyor. Bizim de başımız derde giriyor.

— A... A... Altın değil, efendim, dedim..

— Ya nedir? Kaçak dolar mı?

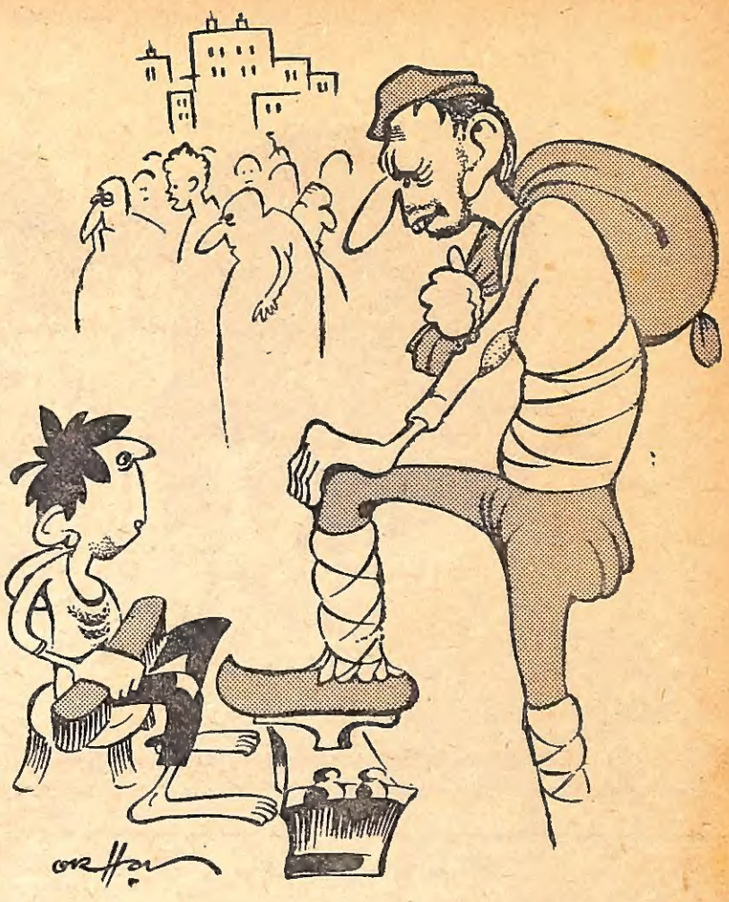

Yazısız

— Hayır, dedim, resim.. Ve kâğıdı açmaya başladım.

— Boşuna açma. Açık kadın resimlerini biz almıyoruz. İki dükkân aşağıda Moiz var. Ona götür, iyi fiat verir!

— Öylesinden değil. Büyük bir ressamın tabloları. Bakın Miamide mehtap, Çıplak ayaklı kontes, Körfezde akşam, Kediler.. Başını tekrar gazeteye indirirken:

— Vazgeçin bunlardan, dedi.. Cami resmi yapın, türbe resmi yapın.. Yalnız karnınız doymaz, zengin bile olursunuz!

Beyoğlundaki antikacılardan Bedestendeki eskicilere kadar dolaşmadığım yer kalmadı.

Nafile.. Bohçacı karılar gibi, tablolar koltukta kapı çalmakla iş olmuyor...

İki gündür açtım.. Bir haftalık sakal vardı yüzümde. Pabuçlarımın altı delik deşikti. Kış bastıracaktı yarın. Bir kibrit çakıp hepsini yaksam bu tabloların, yarım saat ısınırdım ancak!..

Kararımı bir daha verdim.. Kapıdan, yeni bir hayata gidenlerin cesareti ile çıktım sokağa!

* * *

Bir güz sabahı idi. Ceketi lime lime, pantalonunun arka kısmı dünya haritası gibi parsellenmiş, ayakkabısı ayağa iplerle tutturulmuş, traşı uzamış avurtları çökük bir adam, Milli Eğitim Müdürlüğü makamının kapısına, içerden işitilmesine imkân olmayan korkak fiskeler vuruyordu. Müdür, bu belli belirsiz sinyalleri, nihayet işitebilmiş ve kapıya doğru bakarak:

— Girrrr, dedi.

Müdür bey, iyi kalbli bir adamdı. Okullardan birinde, boş bir hademelik bulunsaydı, bu mağara devri yaratığını oraya yerleştirmekle, sabahın erken saatlerinde, hayırlı bir iş yapmış olmanın hazzını tadacaktı.. Bir ara, karşısında duran sefalet tablosunun gözlerine dikkatle baktı:

— Sen ha... Ressam öğretmenim, değil mi?.. Şuraya buyur evlâdım. Yoksa resimden vazgeçerek, tulûat tiyatrolarına aktör mü oldun? Nedir bu kıyafet?..

Sandalyeye, açlıktan titreyen dizlerini tutarak çöken adamın, parlak gözlerinden iki damla yaş, birer inci damlası gibi parladı:

— Ben büyük bir sanatkâr olacağım. Resimlerim dünyaya ün salacak dememiş mi idim? İşte, yıllarca didinerek, meydana getirebildiğim biricik tablo karşımızda, müdür bey. Seyri bedava, doya doya bakın.. Böyle şâheser bir daha göremezsiniz!

Burhan ESEN

— Sol tarafını da paşa traş etsin!

Bir Spor Bakanlığı kurulacakmış. — Gazeteler —

Politikacı — Oldu olacak şuraya da burnumu sokayım!

Tam haber

Yazı işleri müdürü, yeni muhabirin yazılarında sık sık mübalâğa yaptığını görünce kendisine gerçeği yazmasını, aksi takdirde işine nihayet verileceğini bildirdi.

Aradan bir hafta geçmişti. Bir gün yazı işleri müdürü, genç muhabiri yanına çağırdı:

— Bugün yazdığın bir haberde şöyle demişsin: «Tanınmış yıldız, uçaktan inerken 1999 göz ona hayranlıkla bakıyordu...» Bu ne demek?

Genç muhabir:

— Efendim, dedi, yıldızı karşılıyanlar bin kişi idi, içlerinde biri tek gözlüdür!

Salim kafa

Karı, koca Beyoğlunda, seyahat eşyaları satan bir ticarethanenin vitrini önünde dururlar. Karısının eşyalara alıcı gözüyle baktığını gören koca:

— Karıcığım, dedi, boşuna bakma bu sene seyahate çıkamayız.

Kadın irkilir gibi oldu:

— Neden?

Koca sinirlerine hâkim olmaya çalışarak:

— Canım, dedi, anlamamazlıktan gelme.. Mali durumumun bzouk olduğunu biliyorsun. Her şeyden önce borçlarımı düşünmeliyim..

Kadının gözleri parladı:

— O halde sessiz bir sahil şehrine gidelim, orada daha salim kafa ile borçlarını düşünebilirsin!..

Antika

Antikacı nadir ve kıymetli bir antika isteyen müşterisine bir borulu gramofon gösterir:

— İşte size Bizanslıların zamanından kalma, nadir bulunur bir gramofon!

— Atma birader.. Bizans zamanında gramofon varmıydı ki...

Antikacı istifini bozmadan cevap verir:

— İşte ben de onun için nadir bulunur dedim ya!..

İntikam

İşçi bulma bürosuna bir yıldırım gibi girdi. Memura sordu:

— Dün bana ahçı gönderen siz misiniz?

— Evet efendim ne olmuş?

— Sizi bu akşam yemeğe dâvet ediyorum, ne olduğunu anlarsınız!

Göksu

Tatilini İstanbulda geçiren taşralı bir tarih öğretmeni, gittikçe dolmakta ve eski güzelliğini kaybetmekte olan Göksu deresinde bir kayık gezintisi yapmak istiyordu. Hisarın önünde duran bir kayıkçıya yaklaştı:

— Dereyi kaça gezdirirsin?

Muhatabını bir hacıağa zanneden açıkgöz kayıkçı:

— İkiyüz lira, dedi.

Öğretmenin ağzı bir karış açılmıştı:

— Neee ikiyüz lira mı?..

Kayıkçı pişkinlikle:

— Öyle abicim, burası tarihî ve meşhur bir dere, bütün eski padişahlar burada kayık sefası yaparlarmış..

Öğretmen artan bir hayretle sordu:

— Bu tarife ile mi?..

Seçimlerden sonra

yaline,
usuzum.
yine,
kuzum!

a, çorak,
narak;
ırak,
suzum!

dünya;
n gûya,
u rüya;
kuzum!

Seyfi Orhon

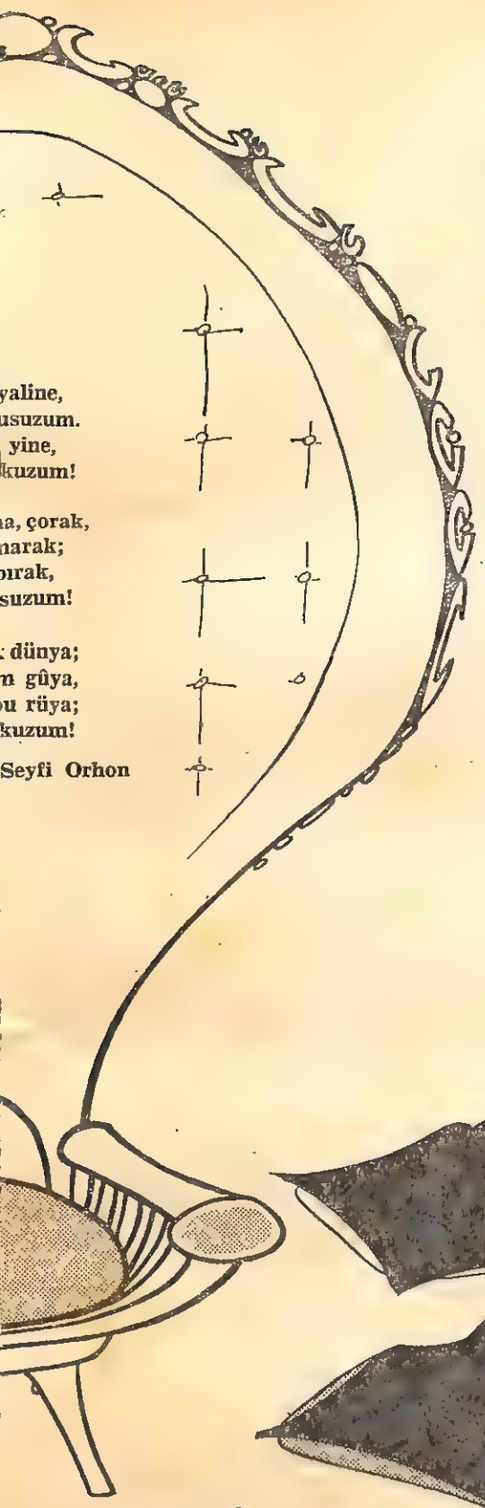

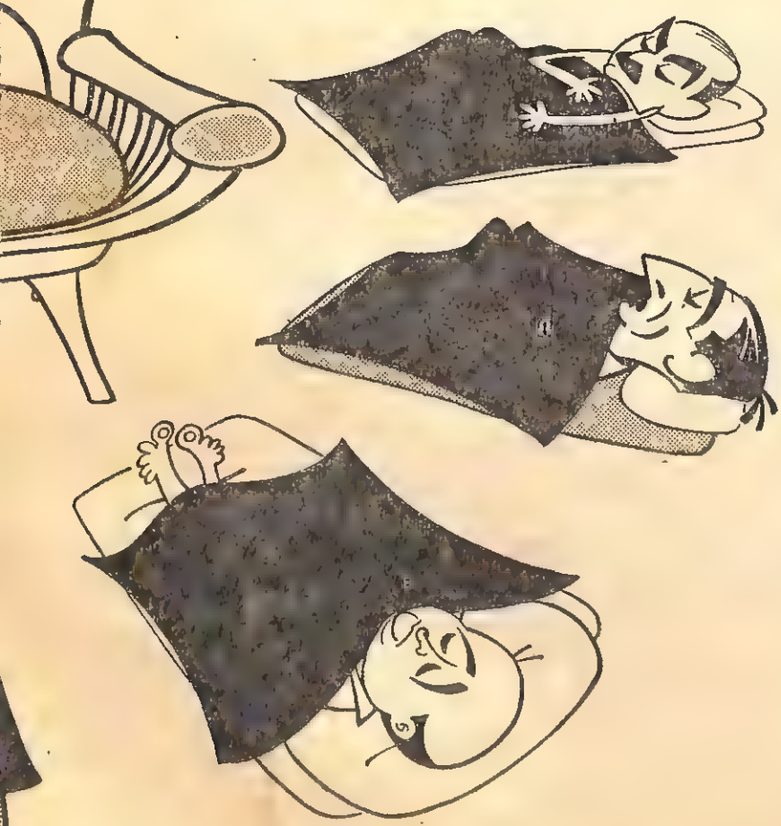

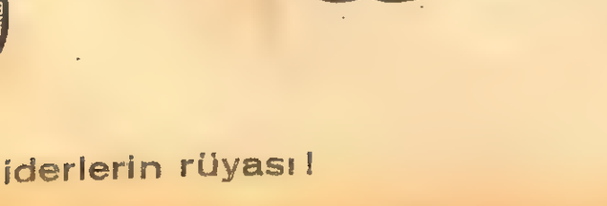

iderlerin rüyası!

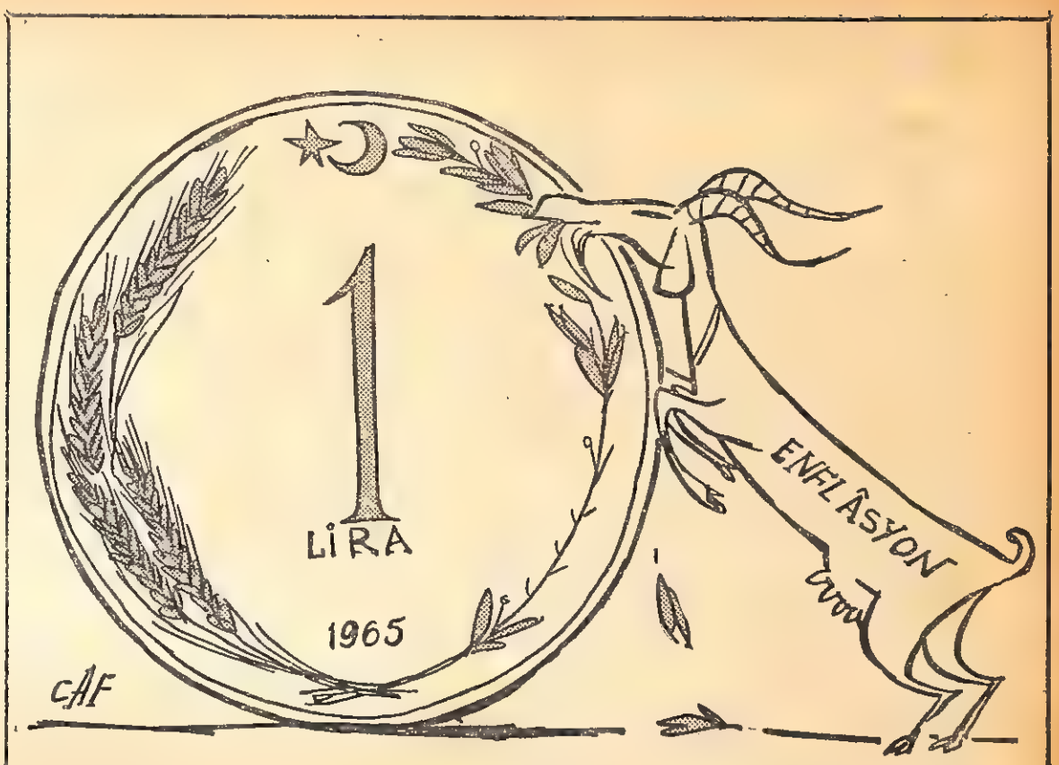

Yazısız

Aşk provası

Cengiz, yemek masasının üstündeki çiçekleri düzeltirken kapının zili çalındı. Apartmanın yalnız sükûnu içinde çınlayan bu madenî kahkaha, onun sevinçle sararan yüzünde bir gülümseme çizmişti. Koştu.

— Vay Sunacığım...

Genç kız, adımları ürpererek içeri girdi. Sesi, boğazında kuruyordu.

— Korkuyorum Cengiz...

Ellerini sevgilisinin avucuna bıraktı. Salona girdiler.

Küçük ve renk renk, biçim biçim yastıklarla dolu geniş divan, kalın perdelerle örtülü pencereler, sobanın duvarda oynayan ışıkları, hasılı çiçeklerin taze bir bahar kokusile doldurduğu bu munis kış odası ona biraz sükûn, biraz emniyet vermişti.

Arkasından mantosunu attı, karşılıklı oturdular..

Suna, henüz on yedi yaşındadır. Yaprak gözlü, sedef dişli, gülüşü, bakışı, duruşu ruha ürpermeler veren bir güzel.. Telâşına şaşmayınız: Bu ilk aşk denemesidir..

* * *

Yarım saat sonra, iki sıcak öpücükle bir kadeh soğuk şarabın baş döndürücü neşesi içinde anlatıyordu:

— Anneme ne söyledim biliyor musun?.. Kah kah kah kah!..

— Bir yalan uydurmuşundur...

— Bilâkis... Doğrusunu söyledim...

— Doğrusunu mu?..

— Elbette... Anneciğim, dedim, ben provaya gidiyorum!

Cengiz, önce kadehini, sonra dudaklarını uzattı:

— Öyleyse provaya devam!..

Borç

Yeni tanışmışlardı, birbirlerine kendilerini anlatıyorlardı. Vecdi dedi ki:

— Arkadaşlarımdan borç almak hiç âdetim değildir.

Ahmet, hemen lâfını kesti:

— O halde bundan sonra beni en iyi arkadaşlarından sayacaksın!

Kazaklar

İki arkadaş dertleşiyordu:

— Karımdan şikâyete elbette hakkım var. Kızdı mı, çaydanlığı kafamda patlatıyor. Sizde böyle işler olmaz mı?

— Çok şükür olmaz. Biz yalnız kahve içeriz, fincanlar kırılır!..

Kumar

Geç vakit kumardan dönmüştü, karısına:

— Felâket, dedi, her şeyimizi kaybettik. Nuri bu gece beni kulüpte soyup soğana çevirdi. Üstelik, villâyı, otomobili, deniz motorumu aldı, şimdi ne yapacağız?

Kadın teselli etti:

— Üzülme şekerim, o bana evvelki gün senden boşanıp kendisine varmamı istemişti!..

Romantik

Delikanlı, konuştuğu kızla başbaşa kalınca eğilip saçını öptü.

Genç kız, göğüs geçirdi:

— Oh sen ne tatlı çocuksun, inan ki şimdiye kadar beni saçlarımdan öpen yegâne gençsin!..

— Öyle mi, demek benden önce kimse ile sevişmedin?

— Yoook seviştim, hem de ne kadar... Fakat hiçbiri senin gibi romantik değildi!..

Buyrun, eğlence var!

Batıda yeni bir mizah deneniyor. Adına «Kara mizah» diyorlar. Bu hikâye, Kara mizahın beğenilen bir örneğidir.

Eugene Chavette'den çeviren:
GÜLÇİÇEK

(Bu az görünmüş cinsten hâdise, Güney Fransa'nın küçük bir şehrinde geçmektedir.)

Şehir Meclisi âzalarından biri mahkemede jüri heyetine üye seçilmişti.

El çabukluğu marifet küçük hırsızlıklar ile, göz çıkarıp kafa patlatmalar bir yana, on yedi kişiyi öldürmekten sanık biri yargılanıyordu.

Üç ay süren mahkemeden sonra ölüme mahkûm edildi.

O akşam yorgun argın evine dönen Şehir Meclisi âzasının gözleri parlıyordu.

— Karıcığım ne saadet, dedi nihayet bizi dâvet edenlerin hepsini yemeğe çağırmak için fırsat çıktı.

Sigarasını tüttürürken bir yandan da dâvetiyeleri yazıyordu:

«Saint-Phar perşembe günü giyotinle idam edilecek. Salonun üç penceresi de meydana bakıyor. Muhakkak bekliyorum. Biraz sıkıntılarımızı unutup güleceğimiz fırsat çıktı, kaçırmayalım.»

... Söylediği gün ev dolup taşıyordu.

Elli senedir şehirde infaz yapılmadığı için personeli toplayıp bir araya getirmek zor olmuştu.

Cellât hastalıklı, kuvvetsiz bir ihtiyardı.

Baş yardımcısı bir hafta evvel burnunun üzerinde çıkan sivilceden ölmüştü. İkinci yardımcı ise kendini köttürüm bırakan bir hastalıktan yeni belini doğrultmuştu.

Dev yapılı mahkûm onlara yardım etmiyecek olursa halleri yamandı.

Şehir Meclisi âzasının evindeki misafirler muhallebilerini kaşıklarken beklenmedik, keyif kaçıran haber geldi:

«Saint-Phar infazın yapılmasına razı değil...»

Ortada hoşnutsuzluk ifadeleri dalgalanıyor, herkes bir şeyler mırıldanarak suratını asıyordu. Hep bir ağızdan:

— Bir gün toplanıp eğlenelim dedik... Bu dünyada artık hiçbir şeye emniyet edilmez oldu... diye bağırdılar.

Ev sahibi misafirlerini istediği gibi ağırlıyamıyacağı için sıkıntı ile ellerini koyacak yer bulamıyordu. Sonunda ayağa kalkarak herkesi susturduktan sonra:

— Bunun da bir çaresi vardır elbet. Ben Saint-Phar'ı birazcık tanırım, dedi. Belki nazım geçer gidip bir konuşayım.

Sonra alkışlar arasında kapıdan çıkıp gitti.

... Şehir Meclisi âzası karanlık bir hapishane hücresinde mahkûm ile karşılıklı konuşmağa başladı...

Ş. M. âzası: Bu yalancılar ne söylüyorlar bakayım (mahkûmun yanaklarını okşar. sırtını sıvazlar.) Giyotine gitmek istemiyormuşmusun? Öyle mi?

Saint-Phar: Hayır, istemiyorum.

Ş. M. âzası: Sebep nedir acaba, canım? Lûtfedip bana söyler misin?

Saint-Phar: Olacak şey mi canım, son dakikada haber verdiler.

Ş. M. âzası: Ne? Son dakikada mı? Ah, bu bizimkiler de kiminle nasıl hareket edeceklerini hiç öğrenemediler... Ben onlara gösteririm... Ama şey... Bütün gece durmadan çivi çakıldığını duymadın mı? Ustalar senin hatırın için o ci ci makineyi hazırlıyorlardı... Hem bunun için büyük Bourdaillard meydanı tahsis edildi... Sonra senin için de bugün orada pazar kurulmayacak, herkes domates, patates alamıyacak... Ya canım... Sen de son dakikada tutmuş «idam olmam» diyorsun. Bu şımarıklığı senden hiç beklemezdim...

Saint-Phar: (İnatla) Hayır dedim ya...

Ş. M. âzası: Aşkolsun, herkes geldi... Hâkimler, muhterem papaz, halk... Askerler seni bir imparator gibi koruyacaklar. Seni bekliyoruz... Bu büyük günde bir sen eksiksin...

Saint-Phar: Korkuyorum.

Ş. M. âzası: Hoppala... M. de Puisec'i bilirsin. Boubon hanedanı gittiğinden beri odasından çıkmadı... O bile geldi... Sırf seni görmek için... Böyle bir adama saygısızlık edecek değilsin, ihtimal vermem...

Saint-Phar: Ama kimse onu benimle tanıştırmadı ki...

Ş. M. âzası: Ben onu terbiyeli bir adam zannederdim, demek gelip seninle tanışmadı... Bu da bir tecrübe, görünüşe aldanmamalı... (Kulağına yaklaşaak) Paran yok diye çekinme, bütün masraf Devlete ait...

Saint-Phar: Ben hayatımda borç almamış namuslu bir insanım... Kimseden de lâne istemiş değilim...

Ş. M. âzası: Asil ruh her yerde belli olur... Keşke herkes senin gibi olsaydı... Bu hallere hiç düşmezdik... Haydi canım artık gidelim, bizim yokluğumuzu farkedecekler...

Saint-Phar: Hayır, korkuyorum...

Ş. M. âzası: Bu Allah'a karşı isyan... Dünyada şu anda milyonlarca insan hasta... Çoğu aç, susuz, bakımsız; yerlerde sürünüyor... Hepsinin bir tek isteği var: sıcak bir alâka görerek ölmek... Sen burada vatandaşlarının arasında, herkesin dikkatli nazarları arasında öleceksin... Daha ne istiyorsun... Haline şükretmiyeni Allah çarpar... Cezalandırır...

Saint-Phar: Doğru ama, korkuyorum işte, ne yapayım...

Ş. M. âzası: Bak seninle geçmişinin muhasebesini yapalım... Yakalanmadan evvel rahat değildin; için içini yiyordu... Pişmanlıkla kıvranıyordun... Kendi kendine: «Kapana kısılırsam doğru hapishaneyi boylarım» diyordun. Çok da doğru düşünüyordun, seni tebrik etmek isterim... Ama bak artık bütün bu sıkıntılar geçti... Şuradan bütün bunlardan kurtulmak için «evet» demen kâfi... Herkes emrine âmade... Gel, biraz hava alırsın... Taş duvarlara bakmaktan rengin sapsarı, için de kararmıştır... Hapishane o kadar kötü yer değildir, insan iyi eğlenir ama galiba sen vaktini nasıl kullanacağını bilememişsin... Haydi ver elini...

Saint-Phar: İstemiyorum diyorum, hâlâ ısrar ediyorsunuz; olur mu canım...

Ş. M. âzası: Ama bak zavallı ihtiyar cellât sabahtanberi senin için uğraşıp didiniyor. Kendi oğlunaymış gibi dikkat ediyor... Onu kırma, sonra sana düşman olur... Hayatta düşmanı olmak kadar kötü şey yoktur...

Saint-Phar: Ben yeni insanlar tanımak istemiyorum... Hem onun suratı çok asık...

Ş. M. âzası: Canım sen de bu kadar müşkülpesent olma... Adamcağızın hakkı var... Evvelden tekerleği döndürüp kırbacı sallıyordu... Oyalanıyordu... Şimdi hepsini elinden aldılar... Oyuncak gibi makineye kalmak canını sıkıyordur...

Saint-Phar: Kor-ku-yo-rum... Öf, canım ne lâf anlamazların eline düştük...

Ş. M. âzası: Ne olur halden anla sevgili Saint-Phar. İkimiz ayrı yollardan gittik. Sen eski bir arkadaşsın. İşte bak sen işinin sonuna geldin. Ben zavallı küçük bir memurum, karımı çocuklarımı geçindirmem lâzım. İlk defa jüri heyetine seçildim. Sen giyotine gitmeği kabul edersen hepimize prim verecekler, benim de paraya ihtiyacım var. Ben vazifemi yapıp seni ölüme mahkûm ettim, şimdi sıra sende; haydi vazife seni bekliyor... Herkes sırası gelince vazifesini yapmalı...

Saint-Phar: Korku nedir bilmez gibi konuşuyorsunuz...

Ş. M. âzası: Bak benden sana ağabey nasihati: Bizim cellâdı istemezsen komşu şehrin cellâdını getirtecekler, canın acıyacak... Sonra bunun bugün yapılması kararlaştırıldı, yarın olursa, seni kanunlara karşı geldiğin için mahkeme edip hapse mahkûm ederler... Bak, hapis sana hiç yaramıyor; rengin soluyor, inatçı oluyorsun... Herkes ne der sonra...

Saint-Phar: Kim ne derse desin, umurumda değil...

Ş. M. âzası: Saint-Phar bana öyle geliyor ki sana meseleyi çok kötü anlatmışlar. O çok basit şeyi sen korkunç bir düğüm gibi görüyorsun. Ne var ki... Önce şöyle bir güzel karnını doyuracaksın... Sonra gelip saçını kesecekler; fena mı? Biraz kafan hava alır... Sonra arabaya binip krallar gibi tıngır mıngır gideceksin... Araba da iyi cins ha, öyle yabana atılacak gibi değil... Meydana gelince herkes sana kapıyı açmak için koşuşacak, bando çalmağa başlayacak... Sen ise kimseye bakmağa tenezzül bile etmeden ağır adımlarla iki basamak merdiven çıkacaksın. Asil bir hareketle halka başınla selâm vermek için eğilirken her şey olup bitiverecek... Sen sağ, biz selâmet...

Saint-Phar: Söylemesi kolay...

Ş. M. âzası: İkimiz bir ağızdan konuşmayalım, ben ciddiyim. Kasabadan oniki arkadaşım geldi, bu iş yarına kalırsa onları nerede yatırır, ne yedirir, ne içiririm. Biraz da kendini benim yerime koy...

Saint-Phar: Siz kendinizi benim yerime koymağı hiç düşündünüz mü?

Ş. M. âzası: (Sırtından ter boşanır) Ah, seni gidi yaramaz şakacı, seni... Şimdi de dalga geç bakalım... Biliyor musun, kabul etmen en çok imparatoru memnun edecek... Emir ondan çıktı...

Saint-Phar: Ama ben ona böyle yapsın diye rey vermedim...

Ş. M. âzası: Şimdi de kelime oyunu... Senin mantıksız olduğunu bilirdim ama, bu kadarını değil... Kimse seni ona rey vermeğe mecbur etmedi. Seçimler serbestti. «O olsun» dedin, o oldu... Şimdi bu kadar sevdiğin biri senden bir şey istiyor, sen yapmam diyorsun... Yakışık alır mı? Akşam yatağında karısı ile konuşurken ne diyecek biliyor musun? «Saint-Phar'ı taraftarım biliyordum, demek değilmiş, ne yazık...»

Son sözler Saint-Phar'a çok tesir etmişti, bir hamlede ayağa kalktı. Heyecandan nefesi kesilmişti. El kol hareketleri ile, bütün kalbi ile razı olduğunu anlatmağa çalışıyordu.

Ş. M. âzası: (Yüzünde muvaffak olmuş insanların derin ifadesi ile) Sonunda benim dediğime geleceğini biliyordum, koca bebek... Gidip cellâda kendisi ile görüşmeğe razı olduğunu söyliyeyim...

... On dakika sonra, ev sahibi kahvelerini yudumlayan misafirleri ile pencerenin önündeki koltuklardan birinde oturuyordu. Hanımlardan biri kalkıp ellerine sarılarak:

— Size ne kadar teşekkür etsek azdır, dedi. Bize hayatımızın en tatlı dakikalarını yaşatmak için kendinizi yordunuz... Çok güzeldi...

KALENDER NİYAZİ — **OYAN BURHAN**

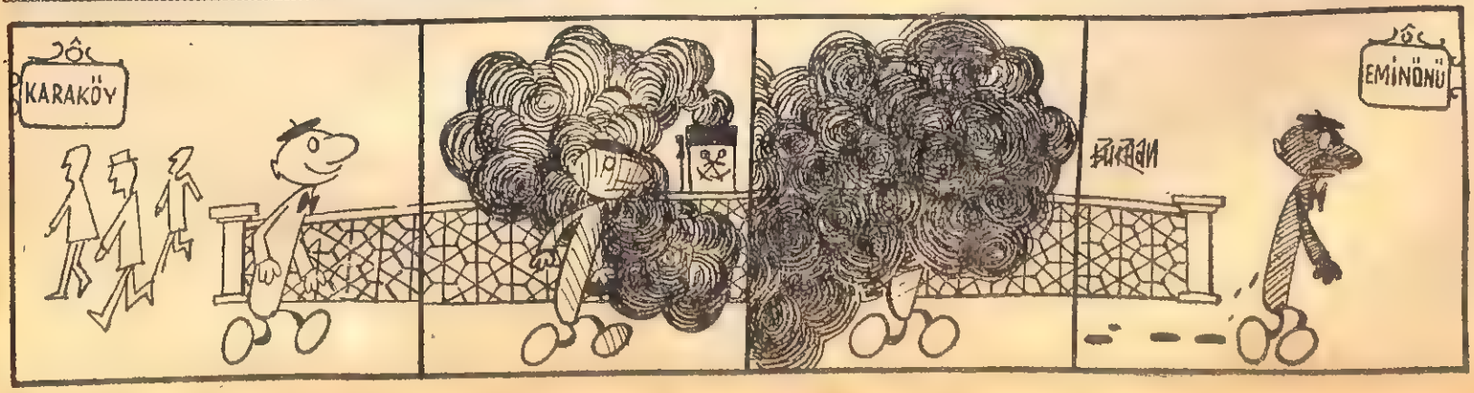

ÇİZEN

Nazik Sülüman

NAZİK, BOYUNDURUKTAN KURTULMAK İÇİN OLANI BİTENİ ANLATIR...

AFFET BENİ CİCİM NAPİYİM... ÇOK ÖZLEDİM SENİ !..

14

İŞTE, RÜKÜŞ ÖNDE GİDİYOR. BENİ TANIMAMALI...

TANINMAK İSTEMİYORSAN, MAKYAJ ÇANTASI ARKADA... NE DURUYORSUN...

NAZİK, CANANIN ARABASINA GEÇİP RÜKÜŞÜN PEŞİNE DÜŞER YENİDEN. MANGIRLA NAYLON DA ONLARI TAKİP EDER.

SANATÇI KILIĞINA MI GİRSEM NE DERSİN !..

ALLAH DERİM... AMA BİRAZ ACELE ET.

NAZİK SÜLÜMAN MAKYAJ İÇİN ARABANIN ARKASINA GEÇER ŞİPŞAK... NEZAKET NAZMİ KIRK YILLIK PATRONUNUN DEĞİŞTİĞİ KILIĞI GÖRÜNCE "HERİFİ TANIMASAM, YABANCI DİYE BİR GÜZEL ISIRIRDIM„ DİYE DÜŞÜNÜR...

NASIL OLDU !... **HELAL** ... HADİ, BANA BİR ÖPÜCÜK VER AYRILMADAN

SEN ŞİMDİ YABANCI BİR HERİFSİN... YABANCI ERKEKLERLE ÖPÜŞMEM

NAYLONLA MANGIR

RÜKÜŞ

TAKİP SONA ERER, FAKAT, NAYLONLA MANGIRIN ARABASI ÇEKER GİDER

NAZİĞİN ARABASI

ALLAH, ALLAH !... NAYLONLA MANGIR NEDEN DURMADILAR ACABA ?..

BEN, BURDA KALIP RÜKÜŞÜ KOLLAYAYIM... SEN PEŞLERİNE DÜŞ

ÖNDEKİLERE SON SÜRATLE YETİŞEN NAZİĞİN BÜTÜN ÇIRPINMASI BOŞA GİDER.

HEEEEY !... SAĞIR MI OLDUNUZ NE !.. ŞUNLARA BAK, HİÇ BAKARLAR MI !..

ÇIT ÇIKARDINIZ MI KURŞUNU ENSENDEN ALIR, AĞZINDAN VERİRSİN

ZOR BAKARLAR BİRAZ!..

HAFTAYA **PANTOLON FORA**

Aziz Nesin'in Romanı

TEK DELİK

— 23 —

Sahte öğretmen

Cezaevinden çıkınca, artık büyük şehirlerde yapamıyacağımı anlamıştım. Beni herkes sabıkalı bir dolandırıcı olarak tanıyordu. Belki bir taşra vilâyetinde, hattâ bir kasabada hayatımı kazanabilirdim. Eskiden olduğu gibi büyük ihtirasların kalmamıştı. Şunun bunun ayağına top olmadan namusumla çalışıp hayatımı kazanmaktan başka hiçbir isteğim yoktu. Nereye gideceğimi de bilmiyordum. Yardım istiyecek, akıl danışacak kimsem de yoktu. Hemcinslerimden korkmaya başlamıştım. Cebimdeki iki - üç yüz lira param vardı. O zaman için iyi para... İstanbul'da bir gece bile kalmak istemedim. Bir otelde kalacak olursam, otel defterine hüviyetim yazılacağı için polis izimi bulurdu. Hiçbir suçum olmadığı halde polisten korkuyordum.

Sirkecide otobüslerin durağına geldim. Gözüme kestirdiğim bir otobüsün en son gittiği yere bilet aldım. Otobüs sabaha karşı saat dörtte hareket edecekti. O geceyi kahvelerde ve yollarda geçirdim. Tam zamanında otobüsteydim. Uzun süren yolculukta istikbalim için hiçbir şey düşünemiyordum. Yeni aldığım güzel bir valizimden başka hiçbir şeyim yoktu. Üstümde hazırcıdan aldığım yeni elbisem vardı ve beyaz gömleğim, şık kıravatımla iyi bir kılıktaydım. Otobüsümüz üç - dört saatte bir bazı yerlerde duruyordu. Akşam üstü otobüsün durduğu kasaba o kadar hoşuma gitti ki; ne olursa olsun burada kalıp şansımı denemeye karar verdim. Karnım çok acıktığı için otobüs yolcularının etrafında dönen bir çocuktan sattığı çöreğe benzer şeylerden bir tane almak için, elimi cebime attığım zaman cebimde para olmadığını dehşetle gördüm. Halbuki otobüse binmeden önce bütün paramı pantalonun sağ cebine koymuştum. Her ihtimale karşı öbür ceplerimi de aradım, yok... Otobüse bineceğim sırada kalabalıkta bir yankesici beni çarpmış olacaktı. On parasız, evet, on parasız kala kalmıştım. İster istemez tekrar otobüse binmek mecburiyetinde kaldım. Otobüs hareket etti. Yeniden içime bir korku düştü. Bir gün önce yediğim yemekle durduğum için karnım da çok acıkmıştı. Yirmi dört saattir açtım. Belki de açlık büsbütün moralimi bozmuştu. Gece olmuştu. Otobüsümüz koyu karanlık içinde yol alıyordu. Gece yarısına doğruydu, otobüs yol üstündeki bir kahve önünde durdu. Son durağa daha iki saatlik yol vardı. Otobüsten inmiyecektim ama, ne olur ne olmaz diye valizimi de otobüste bırakmayıp yanıma aldım, otobüsten atladım. Atlar atlamaz da karanlıkta yüzlerini seçemediğim bir takım insanlar:

— Muallim Bey, muallim bey!. diyerek etrafımı kuşattılar. Bir tanesinin elinde gürültü çıkararak yanan bir lüks lâmbası vardı, lâmbayı yukarı kaldırmış, beni ışıkta tanımak ve tanıtmak ister gibi yüzüme tutuyordu.

— Hoş geldiniz muallim bey!..

— Böyle buruyun muallim bey...

— Safa geldiniz muallim bey..

O kadar sıkışmıştım ki, adamlara lâf anlatacak vaziyette değildim. «Hoş geldiniz muallim bey!» diyenleri «Biraz müsaade... Helâ nerde?» diyerek elimle iteleyip kendime yol açtım. Telâşımdan, maksadımı anlayan bir ihtiyar, lüks lâmbasını verdiği bir delikanlıya:

— Muallim Beye memişhaneyi göster! dedi.

Elinde lüks lâmbasını tutan delikanlı:

— Buyurun muallim bey! diyerek önüme düştü. Gittik de gittik, gittik de gittik. En sonunda dayamayıp:

— Kardeşim, ben küçük su dökeceğim. O işi şuralarda da yaparım... dedim.

Delikanlı:

— Olmaz Muallim Bey, aha şurası, geldik işte!.. dedi.

Karanlıkta bastığım yerleri pek farkedemiyordum ama tarla gibi, kır gibi bir yerlerden geçiyor, çitlerden, hendeklerden atlıyorduk.

— Vazgeçtim kardeşim, şuracığa ediveririm... dedim de, delikanlı:

— Tövbe olmaz muallim bey, sonra hoca emmim beni, koca muallimi bi ayakyoluna götürmedin, diye sopadan geçirir. İşte ayakyolu şurada. Ihı geldik. Bir muallim beyimize de helâyı gösteremezsek bize ayıp..

Bana öyle geldi ki, belki bir saat yol aldık. Hakikatte olsa olsa üç - dört dakikaydı ama çok sıkıştığım için yol bana çok uzamış geliyordu. En nihayet:

— İşte buyur muallim bey! deyip, elime de lüks lâmbasını vererek beni bir yere soktu.. Helâ diyerek hâli arazide döne dolaşa aradığımız yer kırın ortasında, üstü açık, üç yanı çalı ve çitle çevrili, önü çuvalla kapanmış, çok pis kokulu bir çukurdu.

Ben oradan çıktığım zaman, delikanlıyı da ortalarda göremediğim için, dalgalı arazide, bir elimde valiz, bir elimde lüks lâmbasıyla kalakaldım. Bağırsam, ne diye bağıracağım? Lüsk lâmbasını sallıyarak ya Allah deyip yürümeye başladım. Uzun zaman yürüdükten sonra köpekler hızlamaya başladı. Seslerin yaklaşmasından köpeklerin üstüme geldiklerini anladım. Ne yapacağımı şaşırıp koşmağa başladığım sırada karanlıktan bir ses:

— Muallim Bey, o yana değil, ters gidiyorsun! dedi.

Delikanlının sesini tanımıştım. Koşup elimden lâmbayı aldı, köpekleri kovup önüme düştü.

— Çabuk çıktınız Muallim Bey, dedi.

Hay Allah, amma da çattık!...

— Sen neredeydin? dedim.

— Siz ayakyolundayken, ben de dışarda hacetimi gördüm... dedi.

Durmadan konuşuyordu:

— O ayakyolunu, yeni belediye reisi yaptırdı. Yeni belediye reisimiz, sizden iyi olmasın, çok iyi bir adamdır ve de çalışkandır gayet ve de benim amcam olur... dedi.

Kahvenin önüne geldik. Lüks lâmbasıyla aydınlanan kahvenin önü kalabalıktı. Hemen etrafımı aldılar. Ben aralarından sıyrılıp yola çıktım. Baktım ki otobüs motobüs yok.

— Aman... Otobüs!.. diye bağırmaya başladım:

— Otobüs gitti... Hani oldu gideli... dediler.

— Eyvah, ben de gidecektim, burda kaldım... deyince, bir adam:

— Yok siz burda inecektiniz, kalacağınız yer bura... dedikten sonra elini uzatıp:

— Bendeniz belediye reisi Reşat! dedi.

İster istemez uzattığı elini sıktım:

— Hadi buyurun, gidelim Muallim Bey! dedi.

Beni bir faytona bindirdiler, yanıma da belediye reisi oturdu.

— İnşallah kasabamızdan memnun kalacaksınız... dedi.

Yolda giderken de anlatmaya başladı:

— Kasabamız şosaya arabayla bir çeyrek çeker. Müdür Bey de sizi karşılamaya çakacaktı ya otobüsünüz geç kaldığından vaktini bilemediği için gelemedi. Müdürümüz çok iyi bir adam. Günlerdir zatıâlinizin yolunu bekliyorduk. Telgrafınızı alınca pek çok sevindik. Hemen karşılamaya yola çıktık. Öğlendenberi bekliyorduk. Otobüsünüz geç geldi.

Hiç cevap vermiyor, hafiften gülüyordum. Kasabaya girdik. Bir evin önünde araba durdu.

— Buyurun! dedi.

Arabadan indik, eve girdik.

— Bizim buranın otelleri pek iyi olmadığından sizi şimdilik bizim fakirhanede misafir edeceğiz. Kusurumuza bakmayın!

— Estağfurullah...

— Odanız hazır. Yorgunsunuzdur, isterseniz yatın!

— Allah rahatlık versin... deyip bana hazırladıkları odaya girdim.

* * *

Paşazade Ferit Bey tam sözünün burasına gelmişti ki, başının üstünden birisi atlayıp kaçmaya başladı. Ferit Bey, ne oluyor diye davranmaya kalmadan birisi daha başından atladı. Bu ikincisi, cüppesinin eteklerini toplayarak önden kaçanı kovalayan cezaevinin imamıydı. Koşan imamın önce sarığı çözülmüş, sonra fesi de, sarığı da başından uçmuştu. İmam efendinin önünden kaçan da Ayıboğan Arif'ti. İmam efendi cezaevi avlusunda cüppesinin eteklerini savurarak hem kovalıyor, hem de:

— Tutun namussuzu! Yakalayın alçağı diye bağırıyordu.

(Devamı var)

(Yeni Ajans: 5595—231)

GÜLİVER BİLGİÇLER ADASINDA

BÜLENT SEREN

(18)

"GÜLİVER, BÜYÜCÜLER ADASI VALİSİNİN YARDIMIYLE, ESKİ ÇAĞLARIN ÜNLÜ KİŞİLERİNİ TANIMAK VE ONLARLA KONUŞMAK İMKÂNINI BULMUŞTU...

ŞİMDİ DE HOMEROS İLE ARİSTOYU BÜTÜN TEFSİRCİLERİYLE VE ONLARIN BAŞINDA OLARAK GÖRMEK İSTİYORUM...

GÖR!

AMAN ALLAHIM!.. BU KALABALIK NE?.. TEFSİRCİLER Mİ, HA?..

BU TEFSİRCİLERİN SAYISI O KADAR ÇOKTU Kİ, YÜZLERCESİ, SARAYIN AVLU VE DIŞ ODALARINDA BEKLEMEK ZORUNDA KALMIŞLARDI... ORTALIK ANABABA GÜNÜNE DÖNMÜŞTÜ...

İŞTE UZUN BOYLU VE YAKIŞIKLISI HOMEROS, BÜKÜK VE YAŞLI OLANI ARİSTO! DURUMA GÖRE, TEFSİRCİLERİNİN BİR TEKİYLE İLGİLERİ YOK...

BENİ ASIL İĞRENDİREN YENİ ZAMANLAR TARİHİ OLDU. SON YÜZYIL İÇİNDE HÜKÜMDAR SARAYLARINDA EN YÜKSEK MEVKİLERE ÇIKMIŞ KİMSELERE SORUP SORUŞTURDUM. GÖRDÜM Kİ, BAZI DEĞERSİZ, ALÇAK YAZARLAR, SAVAŞTA EN YÜKSEK MERTLİKLERİ KORKAKLARA,, AÇIKSÖZLÜLÜĞÜ DALKAVUKLARA,, FAZİLETİ VATAN HAİNLERİNE... DİNSEVERLİĞİ TANRI TANIMAZLARA... NAMUSU OĞLANCILARA... DOĞRUYU DA JURNALCILARA ATFEDEREK BÜTÜN DÜNYAYI ALDATMIŞLAR...

ADADAN AYRILACAĞIMIZ GÜN GELİNCE, YÜCE VALİDEN, YÜCE YARDIMLARINA TEŞEKKÜR EDEREK İZİN ALDIM. İKİ ARKADAŞIMLA BİRLİKTE MALDONADO'YA GELDİK... ORADA ONBEŞ GÜN KALDIKTAN SONRA...

İŞTE!.. LİMANDA, SİZİ VATANINIZA KAVUŞTURACAK BİR GEMİ...

JAPONYA'YA GİDECEKTİM AMA... NE OLUR, NE OLMAZ DİYE MİLLİYETİMİ GİZLEMEYİ UYGUN BULDUM!

NERELİSİNİZ?

FELEMENKLİ!..

FELEMENKLİ Mİ?.. AF BUYURUN AMA, SARAYDAN EMİR GELİNCEYE KADAR HAPSEDİLMENİZ GEREKİYOR!

DEVAMI VAR

AKBANK'ın yeni ikramiye apartmanı

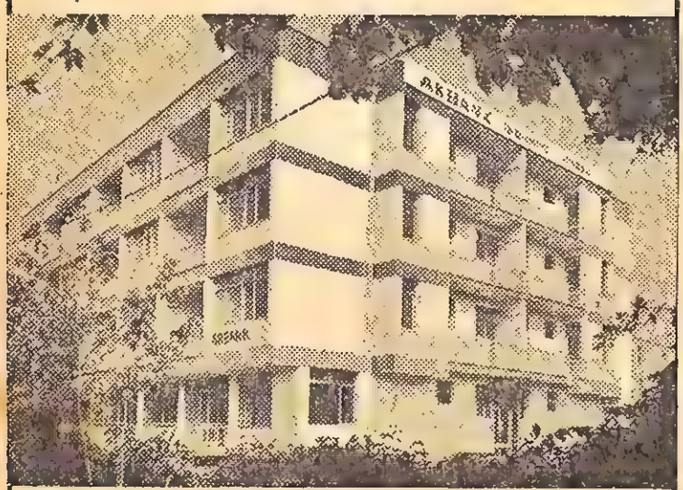

İstanbul, Caddebostanda kaloriferli, parke ve marley döşemeli, tam konforlu, deniz manzaralıdır.

Fevkâlâde itina ile hazırlanmış bu emsalsiz dairelerden bir tanesine sahip olabilmek için hesap açtırmakta acele ediniz.

AKBANK

(AK—230)

Demirperde Şakaları

Bütün dillerde

Milyonların okuyup güldükleri fıkralar.

Siparişlerinizi şimdiden veriniz.

Umum dağıtım merkezi:

Sabri Özakar, Ankara caddesi

Fiatı 5 Lira

(AK—232)

Akbaba

● Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ:
Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. uçak masrafı ayrıca alınır.

İDARE YERİ:
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8-10 Daire: 3. İstanbul
Telefon: 22 18 11

İLAN FİATI:
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı: 100 kuruştur.

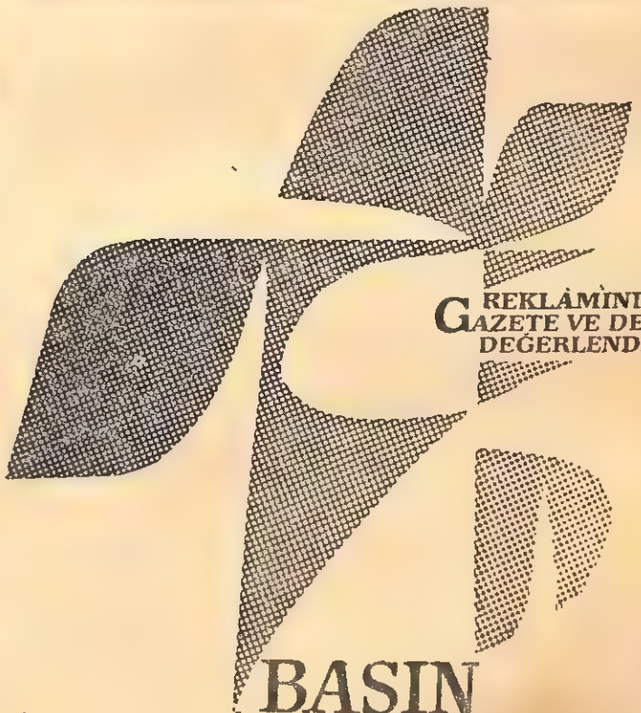

BASIN İLÂN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÂMLARINIZ İÇİN HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük:
Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01
Telgraf adresi: BASINKURUMU

(Basın: 17594—229)

Milletler Gülüyor

— Merak etmeyiniz bayan, cebimde ancak iki, üç gecelik para var.. Bitince kızınızı getiririm!..

Arkadaş

Bir milyonere sormuşlar:

— Fakirlik zamanında arkadaşın olan birine rastlarsan yardım eder misin?

Milyoner acı acı güler:

— Fakirlik zamanımda arkadaşım yoktu ki..

* * *

Özür

Delikanlı, genç kıza anlatıyordu:

— İlk defa, baban evimize geldiği zaman beni evin uşağı sanmıştı, farkına varınca hemen özür diledi.

— Senden mi?

— Hayır uşaktan..

* * *

Genç hizmetçi

Yeni hizmetçinin uzattığı bonservise bir göz attıktan sonra:

— Mükemmel, dedi, evin erkeği, yalnız neden orada bir aydan fazla durmadın?

Genç hizmetçi açıkladı:

— Evin hanımı çıkardı, bonservisi de kocası verdi!

— Sen de çıkarsana ayakkaplarını.. İnsan soyundukça rahat ediyor!.

Yeni lügat

KANAAT — İnsanın ancak meteliksiz kaldığı zaman hatırladığı bir fazilet.

KAMUS — Aradığın kelimeden başka bütün kelimeleri toplayan kocaman bir kitap.

NİKÂH TÖRENİ — Bir hikâyenin sonu ve bir tarihin başlangıcı.

KAYNANA — Kendisine ait olmayan her işe burnunu sokmak hakkına haiz olduğuna inanan kadın.

NİŞANLANMA — Savaştan önce yapılan heşif.

AVUKAT — Suçlardan faydalanan yegâne adam.

İDEAL KOCA — Karısından sonra yatan ve ondan evvel uyanan kişi.

İYİMSER — Emirlerini dikte etmekte devam edeceğini sandığı sekreteriyle evlenen erkek.

Ponzet

— Oğlumun imtihan kâğıdına nasıl sıfır verirsin sen?.. Onu kim yazdı, biliyor musun?..

Büyük Lâflar

* Bir kadına lâf atıldığı zaman kızabilir. Fakat ona önem verilmediği vakit daha fazla içerler..

* Çorabı, kıravatı, mendili aynı renkten bir adam görürsen, hiç şüphe etme ki, bunları, kendisine bir kadın hediye etmiştir.

* Kuvvetli bir iraden yoksa evlen hemen yanında «kuvvetli bir irade» bulursun!

* İnsanların seni «büyük adam» sandıklarını görürsen, sesini çıkarma ki hakkındaki kanaatleri değişmesin!

Martıların muzipliği!

Zenginlik

Hollywood'un tanınmış bir artistine, eski bir arkadaşı:

— Dostum, der, dikkat ediyorum, şöhret ve zenginlik seni hiç değiştirmemiş..

Artist alaylı bir gülüşle karşılık verir:

— Değiştirmez olur mu azizim: Zengin olduktan sonra soğukluğum ağırbaşlılık; korkaklığım, uzun görüş; edepsizliğim; mertlik cesaret, patavatsızlığım; dürüstlük oldu..

* * *

Beteri

Evin hanımı yeni hizmetçiye sordu:

— Mari son çalıştığın yerden neden ayrıldın?

Genç hizmetçi omuz silkti:

— Orada iş yok madam, istikbalim garanti değil. Mösyö evli ve memur, başka bir yerden de geliri yok... Daha beteri karısını çok seviyor!

— Nasıl vakit geçireceğiz burada?

— Deniz kabuğu toplayalım!

Dünya Karikatürleri

—YEĞENİME PARİS'İ GEZDİR DEDİM AMA, SABAHA KARŞI BÖYLE DÖNÜN DEMEDİM!

—HADİ BAKALIM, ARTIK SİNEMA MEVSİMİ GELDİ!

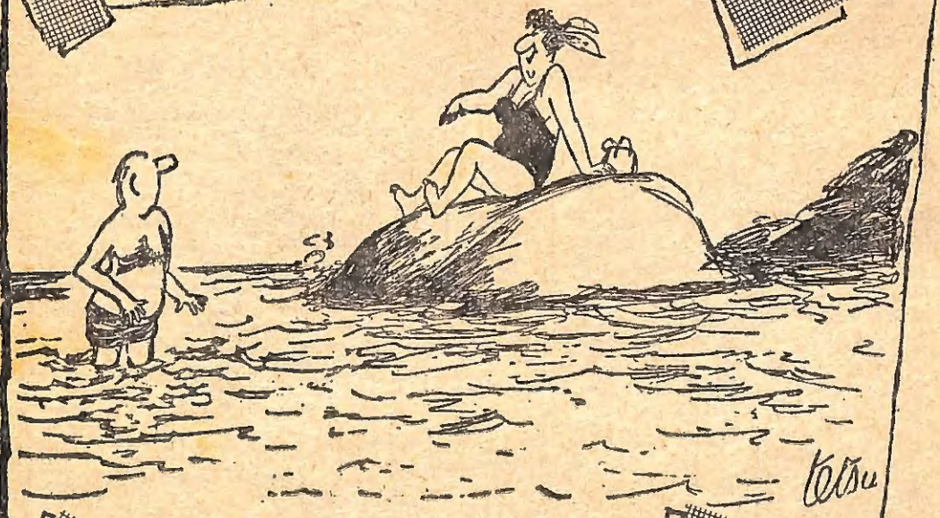

—KORKMAYIN CANIM, DENİZ-KIZI FALAN DEĞİLİM!

—DEVAM ET YAVRUM... KİM ARARSA ARASIN BEN YOKUM!

—AAAH... YAŞ MESELESİ, YAŞ!..
—AMAN DOKTOR, BEN YAŞLI DEĞİLİM Kİ...
—SİZ DEĞİLSİNİZ AMA, BEN YAŞLIYIM!

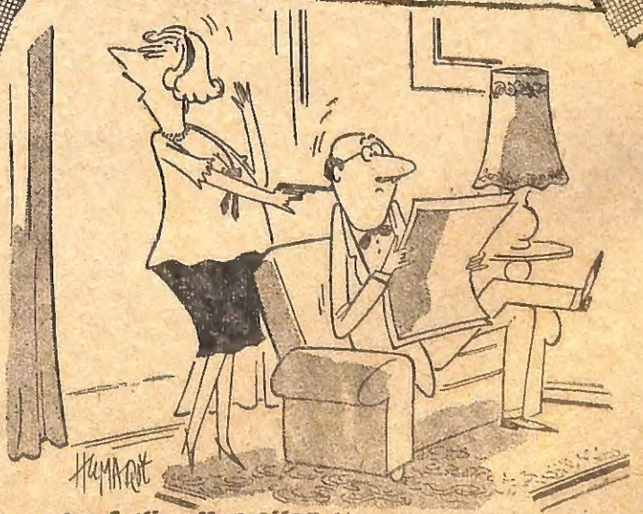

—SENİ GÖZ GÖRE GÖRE ALDATTIM, ŞEREFİNİ İKİ PARALIK ETTİM: ARTIK BUNA BİR SON VERMEM LAZIM!

SİZE DE BİR YUVA

BU YILIN
ÜÇÜNCÜ
ÇEKİLİŞİNDE

25 apartman dairesi

ve

5 adet 100.000 lira

ve

5 adet 50.000 lira

ve ayrıca **250.000** liralık
çeşitli para ikramiyeleri

*

25 Ekim 1965
Pazartesi akşamına kadar
Tasarruflarını devamlı surette
Bankamıza yatıranlar
bu çekilişe girerler

478

YAPI ve KREDİ BANKASI

Akhaba

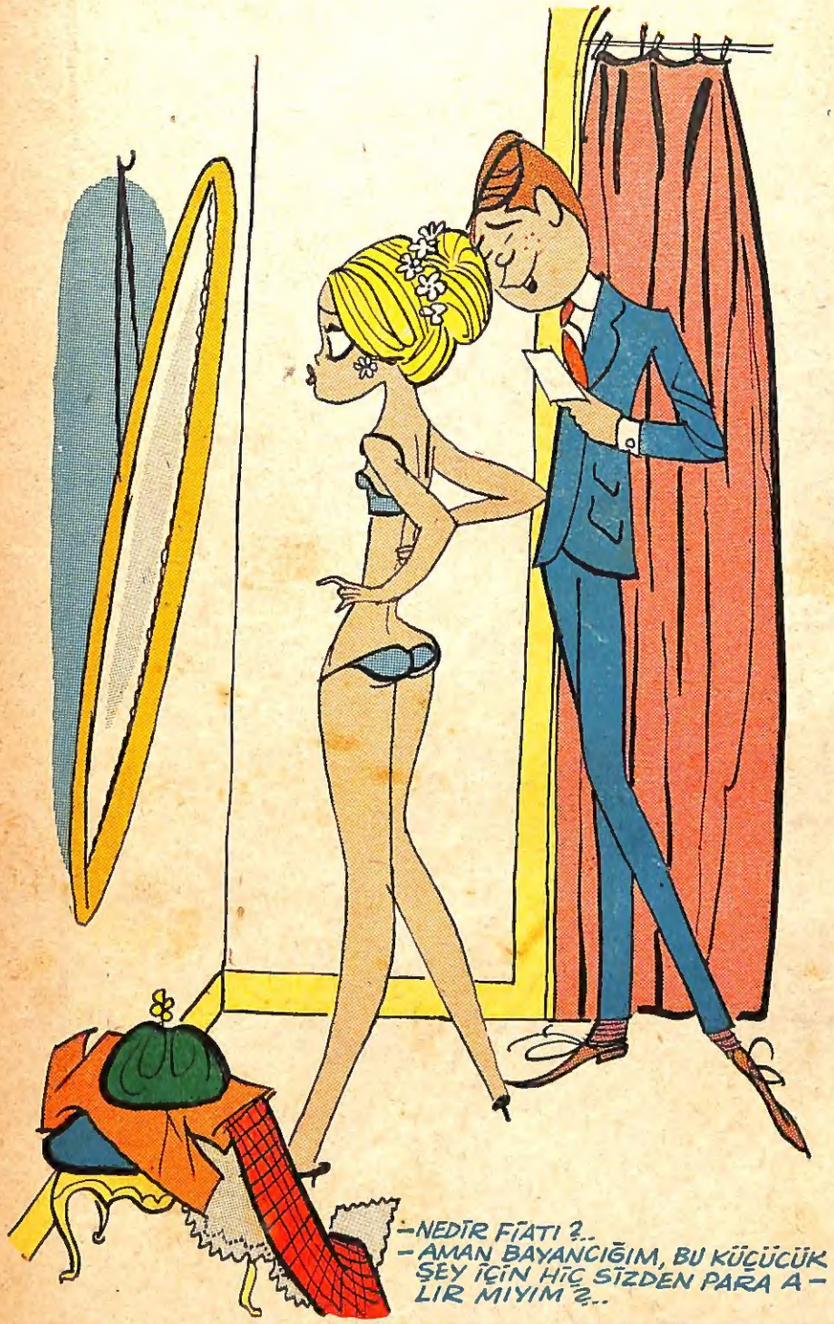

–NEDİR FİATI ?..
–AMAN BAYANCIĞIM, BU KÜÇÜCÜK ŞEY İÇİN HİÇ SİZDEN PARA ALIR MIYIM ?..

–BİZİMKİ Mİ ?.. AĞAÇLARIN, OTLARIN ARASINDA DOLAŞIP BÖCEK ARAR...

–ELİNE ESKİ BİR PLÂN GEÇİRMİŞ, BİR AYDIR TOPRAK ALTINDA HAZİNE ARIYOR !

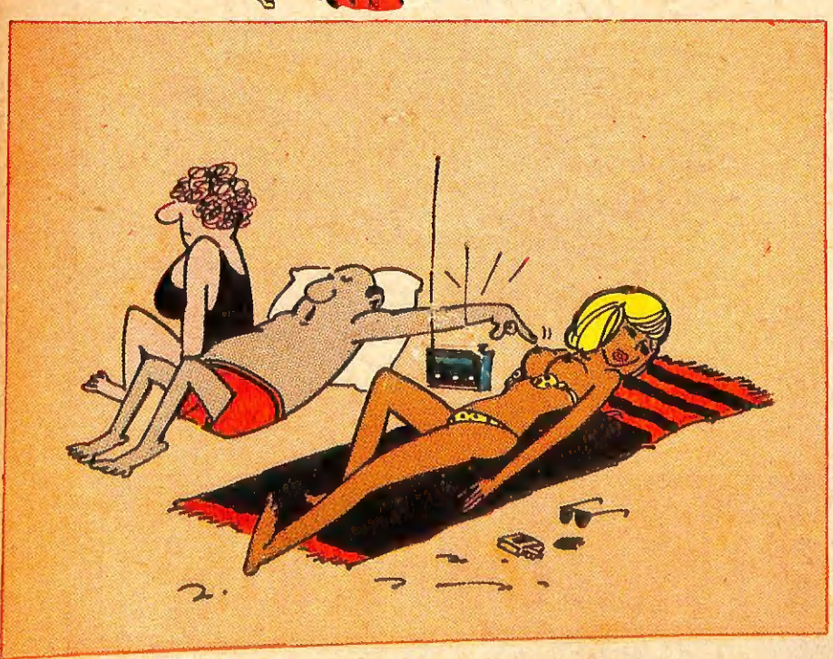

–BU RADYO BOZULMUŞ MU NEDİR, DÜĞMESİNE BASIYORUM BASIYORUM, SUSMUYOR !

–AMAN İRADENİ KAYBETME DOSTUM !
–AMAN SAKİN OL MORUK !